

*w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości
dla Urzędu Gminy Sadowie*

Na podstawie art. 10 i art.13 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2017r. poz. 2342 ze zm.), art. 40 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j.Dz.U. z 2017 r., poz. 2007 ze zm.) oraz w oparciu o rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz.1911) zarządza się co następuje

§ 1.

Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych , w tym:

- 1) Zakładowy plan kont ustalający:
    - a) wykaz kont księgi głównej Budżetu Gminy – załącznik nr 1.1
    - b) wykaz kont księgi głównej Urzędu Gminy – załącznik nr 1.2
    - c) przyjęcie zasad klasyfikacji zdarzeń,
    - d) zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej.
  - 2) Wykaz zbiorów tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych
  - 3) Opis systemu informatycznego
- stanowi załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego stosuje się na podstawie załącznika Nr 2 i 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 3

System ochrony danych i zbiorów stanowi załącznik Nr 4 do niniejszego zarządzenia.

§ 4

Wersję oprogramowania i datę rozpoczęcia jego eksploatacji stanowi załącznik Nr 5 do niniejszego zarządzenia.

§ 5

Traci moc zarządzenie Wójta Gminy Sadowie Nr 120.8.2012 z dnia 10 sierpnia 2012 r. oraz zmiany: nr 120.4.2014 z dnia 121 lutego 2014 r. ; nr 120.1.2016 z dnia 04.01.2016 r.

§ 6

Zarządzenie wchodzi w życie od 1 stycznia 2018 r.

WÓJT
RU
mgr Marzena Urban-Żelazowska

Zakładowy Plan Kont Budżetu Gminy

Wykaz kont syntetycznych

Konta bilansowe

133	Rachunek budżetu
134	Kredyty bankowe
135	Rachunek środków na niewygasające wydatki
140	Środki pieniężne w drodze
222	Rozliczenie dochodów budżetowych
223	Rozliczenie wydatków budżetowych
224	Rozrachunki budżetu
225	Rozliczenie niewygasających wydatków
226	Rozliczenia z jednostkami organizacyjnymi z tytułu VAT
240	Pozostałe rozrachunki
250	Należności finansowe
260	Zobowiązania finansowe
290	Odpisy aktualizujące należności
901	Dochody budżetu
902	Wydatki budżetu
903	Niewykonane wydatki
904	Niewygasające wydatki
909	Rozliczenia międzyokresowe
960	Skumulowane wyniki budżetu
961	Wynik wykonania budżetu
962	Wynik na pozostałych operacjach

Konta pozabilansowe

991	Planowane dochody budżetu
992	Planowane wydatki budżetu
993	Rozliczenia z innymi budżetami

Zasady funkcjonowania kont - opis

Konta bilansowe

Konto 133 - "Rachunek budżetu"

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> wpływy środków pieniężnych na rachunek budżetu, w tym również spłaty dotyczące kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu oraz wpływy kredytów przelanych przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134	<ul style="list-style-type: none"> wypłaty z rachunku budżetu, w tym również wypłaty dokonane w ramach kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu (sald kredytowe konta 133) oraz wypłaty z tytułu spłaty kredytu przelanego przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134

Konto 133 "Rachunek budżetu" służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na bankowym rachunku budżetu. Zapisy na koncie 133 dokonywane są na podstawie dowodów bankowych i muszą być zgodne z zapisami w księgowości banku. W razie stwierdzenia błędu w dowodzie bankowym, księguje się sumy zgodnie z wyciągiem, natomiast różnicę wynikającą z błędu odnosi się na konto 240, jako "sumy do wyjaśnienia". Różnicę tą wyksięgowuje się na podstawie dokumentu bankowego zawierającego sprostowanie błędu.

Na koncie 133 ujmuje się również lokaty dokonywane ze środków rachunku budżet oraz środki na nie wygasające wydatki, Konto 133 może wykazywać saldo Wn lub saldo Ma,

- saldo Wn konta 133 - oznacza stan środków pieniężnych na rachunku budżetu,
- saldo Ma konta 133 - kwotę wykorzystanego kredytu bankowego udzielonego przez bank na rachunku budżetu.

Subkonto wydatków budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków otrzymanych na realizację wydatków, a nie wykorzystanych danego dnia oraz środków otrzymanych dla dysponentów niższego stopnia, których danego dnia nie przekazano jednostkom.

Saldo Wn subkonta dochodów budżetowych wykazuje stan środków budżetowych z tytułu zrealizowanych dochodów, które nie zostały przelane na rachunek dochodów budżetowych Urzędu skarbowego lub rachunek bieżący budżetu gminy oraz środki przejściowo znajdujące się na tym rachunku.

Ewidencja analityczna zrealizowanych dochodów i wydatków budżetowych prowadzona jest wg podziałek klasyfikacji budżetowej i uwzględnia wymogi sprawozdawczości.

Środki przekazywane do dysponenta niższego stopnia ewidencjonuje się z podziałem na poszczególnych dysponentów.

Konto 134 - "Kredyty bankowe"

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> spłata lub umorzenie kredytu	<ul style="list-style-type: none"> kredyt bankowy na finansowanie budżetu oraz odsetki od kredytu bankowego

Konto 134 „Kredyty bankowe” służy do ewidencji kredytów bankowych zaciągniętych na finansowanie budżetu. Konto 134 może wykazywać saldo Ma oznaczające stan kredytu przeznaczanego na finansowanie budżetu.

Konto 135 – „Rachunek środków na niewygasające wydatki”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> wpływy środków pieniężnych na rachunek środków na niewygasające wydatki w korespondencji z kontem 133	<ul style="list-style-type: none"> wypłaty z rachunku środków na niewygasające wydatki na pokrycie wydatków niewygasających w korespondencji z kontem 225

Konto 135 służy do ewidencji operacji pieniężnych na rachunku bankowym środków na niewygasające wydatki. Zapisy na koncie 135 są dokonywane wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem.

Konto 135 może wykazywać saldo Wn oznaczające stan środków pieniężnych na rachunku środków na niewygasające wydatki.

wyłącznie na podstawie dowodów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów konta 138 między księgowością jednostki a księgowością banku.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 138 powinna zapewnić podział środków według rachunków bankowych oraz sposobu ich wykorzystania.

a) .

Konto 140 - "Środki pieniężne w drodze"

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> zwiększenia stanu środków pieniężnych w drodze	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenia stanu środków pieniężnych w drodze

Konto 140 „Inne środki pieniężne” służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze, w tym:

- 1) środków otrzymanych z innych budżetów w przypadku, gdy środki te zostały przekazane w poprzednim okresie sprawozdawczym i są objęte wyciągiem bankowym z datą następnego okresu sprawozdawczego,
- 2) kwot wpłacanych przez inkasentów za pośrednictwem poczty lub bezpośrednio do banku z tytułu dochodów budżetowych, w wypadku potwierdzenia wpłaty przez bank w następnym okresie sprawozdawczym,
- 3) przelewów dochodów budżetowych zrealizowanych przez bank płatnika w okresie sprawozdawczym i objętych wyciągami bankowymi z rachunku bieżącego budżetu w następnym okresie sprawozdawczym.

Środki pieniężne w drodze ewidencjonowane są na bieżąco lub na przełomie okresu sprawozdawczego. Saldo Wn konta 140 oznacza stan środków pieniężnych w drodze.

Konto 222 - "Rozliczenie dochodów budżetowych"

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> dochody budżetowe zrealizowane przez jednostki budżetowe i urząd obsługujący organ podatkowy jednostki samorządu terytorialnego w wysokości wynikającej z	<ul style="list-style-type: none"> przelewy dochodów budżetowych na rachunek budżetu, dokonane przez jednostki budżetowe i urząd obsługujący organ podatkowy jst, w wysokości wnikających

okresowych sprawozdań tych jednostek
, w korespondencji z kontem 901

z okresowych sprawozdań tych jedno-
stek, w korespondencji z kontem 133

Konto 222. „Rozliczenie dochodów budżetowych” służy do ewidencji rozliczeń jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez te jednostki dochodów budżetowych oraz z urzędami obsługującymi organy podatkowe z tytułu zrealizowanych przez nie dochodów budżetu państwa.

Ewidencję szczegółową do tego konta prowadzi się w sposób umożliwiający stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi oraz urzędem obsługującym organ podatkowy jst z tytułu zrealizowanych przez nie dochodów budżetowych.

Konto 222 może wykazywać dwa salda:

- saldo Wn konta 222 oznacza stan zrealizowanych dochodów budżetowych zrealizowanych przez jednostki budżetowe i objętych okresowymi sprawozdaniami, lecz nie przekazanych na rachunek budżetu.
- saldo Ma konta 222 oznacza stan dochodów budżetowych przekazanych przez jednostki budżetowe i urzędy obsługujące organy podatkowe na rachunek budżetu, lecz nieobjętych okresowymi sprawozdaniami.

Konto 223 - "Rozliczenie wydatków budżetowych"

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • środki przelane z rachunku budżetu na pokrycie wydatków jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 133.	<ul style="list-style-type: none"> • wydatki dokonane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek zgodnie z ich planami finansowymi, w korespondencji z kontem 902

Konto 223 "Rozliczenie wydatków budżetowych" służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu dokonanych przez te jednostki wydatków budżetowych.

Ewidencję szczegółową prowadzi się dla każdej jednostki osobno zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową, co umożliwia rozliczanie jednostek z tytułu zrealizowanych wydatków budżetowych.

Saldo Wn konta 223 oznacza stan przelanych środków na rachunki bieżące jednostek budżetowych, lecz niewykorzystanych na pokrycie wydatków budżetowych.

Konto 224 - "Rozrachunki budżetu"

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • stan należności	<ul style="list-style-type: none"> • stan zobowiązań budżetu z tytułu pozostałych rozrachunkom

Konto 224 "Rozrachunki budżetu" jest przeznaczone do ewidencji wszelkich rozrachunków dotyczących gminy, a w szczególności:

- 1) rozliczeń dochodów budżetowych realizowanych przez organy podatkowe na rzecz budżetu,
- 2) rozrachunków z tytułu udziałów w dochodach innych budżetów,
- 3) rozrachunków z tytułu dotacji i subwencji.
- 4) rozrachunków z tytułu dochodów pobranych na rzecz budżetu państwa.
- 5) rozliczeń z urzędem skarbowym z tytułu podatku VAT

Ewidencję szczegółową prowadzi się według poszczególnych tytułów i według innych budżetów wg obowiązującej klasyfikacji budżetowej.

Do konta 224 prowadzi się konto analityczne 224-2 „Rozliczenia z urzędem skarbowym z tytułu VAT” służące do ewidencji rozliczeń z urzędem skarbowym z tytułu VAT.

Na stronie Wn konta 224-2 ujmuje się przelewy VAT na rachunek urzędu skarbowego w wysokości wynikającej z miesięcznej deklaracji VAT -7 sporządzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego, w korespondencji z kontem 133. Na stronie Wn konta 224-2 ujmuje się również zakwalifikowany do zwrotu VAT w wysokości wynikającej z miesięcznych deklaracji VAT-7, w korespondencji z kontem 226.

Na stronie Ma konta 224-2 ujmuje się przelewy zwrotów VAT dokonanych przez urząd skarbowy, w korespondencji z kontem 133.

Konto 224-2 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności od urzędu skarbowego z tytułu zwrotu VAT, a saldo Ma – stan zobowiązań wobec urzędu skarbowego z tytułu VAT.

Konto 224 może wykazywać dwa salda

Saldo Wn oznacza stan należności

Saldo Ma oznacza stan zobowiązań budżetu z tytułu pozostałych rozrachunków.

Konto 225 – „Rozliczenie niewygasających wydatków”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • Środki przelane z rachunku budżetu na pokrycie niewygasających wydatków jednostek budżetowych	<ul style="list-style-type: none"> • Wydatki zrealizowane przez jednostki budżetowe oraz przelewy środków niewykorzystanych

Konto 225 służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez te jednostki niewygasających wydatków.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 225 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu

Rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi z tytułu przekazanych im środków na realizację niewygasających wydatków.

Konto 225 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan nierozliczonych środków przekazanych jednostkom budżetowym na realizację niewygasających wydatków.

Konto 226 – „Rozliczenia z jednostkami organizacyjnymi z tytułu VAT

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • Na podstawie miesięcznych deklaracji VAT-7 jednostek organizacyjnych przeksięgowanie kwot podatku VAT podlegających odprowadzeniu o urzędu skarbowego oraz VAT podlegający zwrotowi w korespondencji z kontem 224-2 • Ujmuje się również przelewy zwróconego przez urząd skarbowy podatku VAT na rachunki bieżące jednostek oganizacyjnych, w korespondencji z kontem 133	<ul style="list-style-type: none"> • Przelewy VAT podlegającego wpłacie na rachunek urzędu skarbowego dokonane przez jednostki organizacyjne rozliczające VAT wspólnie z jednostką samorządu terytorialnego w wysokości wynikającej z miesięcznych deklaracji VAT-7 tych jednostek, w korespondencji z kontem 133 • Ujmuje się również zakwalifikowany do zwrotu podatek VAT w wysokości wynikającej z miesięcznych deklaracji VAT-7, w korespondencji z kontem 224-2

Konto 226 służy do ewidencji rozliczeń jednostki samorządu terytorialnego z jednostkami organizacyjnymi z tytułu VAT.

Ewidencję szczegółową do konta 226 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi z tytułu VAT.

Konto 226 może wykazywać dwa salda: saldo Wn konta 226 oznacza stan należności od jednostek organizacyjnych z tytułu VAT podlegającego odprowadzeniu na rachunek budżetu, wykazanego w miesięcznych deklaracjach VAT-7 lecz nie przekazanych na rachunek budżetu. Saldo Ma oznacza stan podatku podlegającego zwrotowi przez urząd skarbowy, a nie rozliczonego z jednostkami organizacyjnymi.

Konto 240 - "Pozostałe rozrachunki"

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • powstałe należności oraz spłata i zmniejszenie zobowiązań z tytułu pozostałych rozrachunków 	<ul style="list-style-type: none"> • powstałe zobowiązania oraz spłata i zmniejszenie należności z tytułu pozostałych rozrachunków

Konto 240 "Pozostałe rozrachunki" służy do ewidencji innych rozrachunków związanych realizacją budżetu, z wyjątkiem rozrachunków i rozliczeń ujmowanych na kontach 222,223 224, 225,227,228,250,260.

Ewidencja szczegółowa do konta 240 powinna umożliwić ustalenie stanu rozrachunków według poszczególnych tytułów oraz według kontrahentów

Na koncie tym ujmuje się przede wszystkim:

- rozrachunki z tytułu sum depozytowych np. wadia, kaucji, zabezpieczenia należytego wykonywania umów,
- rozrachunki z tytułu sum na zlecenie,
- rozliczenie niedoborów, szkód i nadwyżki,
- rozrachunki z tytułu potrąceń dokonywanych na listach wynagrodzeń z innych tytułów niż podatki i składki odprowadzane na ZUS.
- rozrachunki z tytułu zaliczek przekazywanych na inwestycje wspólnie prowadzone przez inwestorów lub na sfinansowanie inwestycji zleconych inwestorom zastępczym,
- roszczenia sporne,
- należności z tytułu pożyczek udzielonych z funduszy celowych (z wyjątkiem udzielanych pracownikom),
- mylne obciążenia: uznania rachunków bankowych.

Konto 250 - "Należności finansowe"

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • powstanie i zwiększenie należności finansowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie należności finansowych (stan nadpłat)

Konto 250 „Należności finansowe” służy do ewidencji należności zaliczanych do należności finansowych, a w szczególności z tytułu udzielonych pożyczek.

Ewidencję szczegółową prowadzi się dla poszczególnych kontrahentów według tytułów należności.

Konto 50 może wykazywać dwa salda.

Saldo Wn oznacza stan należności finansowych

Saldo Ma –stan nadpłat z tytułu należności finansowych

Konto 260 - "Zobowiązania finansowe"

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> wartość spłaconych zobowiązań finansowych	<ul style="list-style-type: none"> wartość zaciągniętych zobowiązań finansowych

Konto 260 „Zobowiązania finansowe” służy do ewidencji zobowiązań zaliczanych do zobowiązań finansowych, z wyjątkiem kredytów bankowych, a w szczególności z tytułu zaciągniętych pożyczek i wyemitowanych instrumentów finansowych. Ewidencję szczegółową prowadzi się dla każdego kontrahenta według tytułów zobowiązań.

Konto 260 może wykazywać dwa salda:

- saldo Wn - oznacza stan nadpłaconych zobowiązań finansowych,
- saldo Ma - oznacza stan zaciągniętych zobowiązań finansowych.

Konto 290 – „Odpisy aktualizujące należności”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenia wartości odpisów aktualizujących należności	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenia wartości odpisów aktualizujących należności

Konto 290 służy do ewidencji odpisów aktualizujących należności.

Saldo konta 290 oznacza wartość odpisów aktualizujących należności.

Konto 901 - "Dochody budżetu"

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none">	<p>dochody budżetu:</p> <ul style="list-style-type: none"> na podstawie finansowych sprawozdań jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 222. na podstawie sprawozdań innych organów, w korespondencji z kontem 224, inne dochody budżetowe, w szczególności subwencje i dotacje, w korespondencji z kontem 133, z tytułu rozrachunków z innymi budżetami za dany rok budżetowy, w korespondencji z kontem 224, własne, w korespondencji z kontem 133.

Konto 901 „Dochody budżetu” służy do ewidencji osiągniętych dochodów budżetu w danym roku budżetowym.

Ewidencja szczegółową prowadzi się wg podziałki klasyfikacji budżetowej.

Saldo Ma konta 901 oznacza sumę osiągniętych dochodów budżetu za dany rok.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 901 przenosi się na konto 961.

Konto 902 - "Wydatki budżetu"

Wn	Ma
wydatki: <ul style="list-style-type: none"> • jednostek budżetowych na podstawie ich sprawozdań finansowych, w korespondencji z kontem 223. • z tytułu rozrachunków z innymi budżetami, w korespondencji z kontem 224, • własne, w korespondencji z kontem 133.	<ul style="list-style-type: none"> •

Konto 902 „Wydatki budżetu” służy do ewidencji dokonanych wydatków budżetowych budżetu. Ewidencję szczegółową do konta 902 prowadzi się wg podziałek klasyfikacji budżetowej. Saldo Wn konta 902 oznacza sumę dokonanych wydatków budżetu za dany rok. Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo koma 902 przenosi się na konto 961.

Konto 903 - "Niewykonane wydatki"

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • wartość niewykonanych wydatków zatwierdzonych do realizacji w latach następnych, w korespondencji z kontem 904	<ul style="list-style-type: none"> • przeksięgowanie salda na konto 961

Konto 903 „Niewykonane wydatki” służy do ewidencji niewykonanych wydatków zatwierdzonych do realizacji w latach następnych. Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 903 przenosi się na konto 961.

Konto 904 - "Niewygasające wydatki"

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • wydatki jednostek budżetowych dokonane w ciężar planu niewygasających wydatków, na podstawie ich sprawozdań budżetowych, w korespondencji z kontem 225, • przeniesienie niewygasających wydatków na dochody budżetowe	<ul style="list-style-type: none"> • wielkość zatwierdzonych niewygasających wydatków

Konto 904 „Niewygasające wydatki” służy do ewidencji niewygasających wydatków. Konto 904 może wykazywać saldo Ma do czasu zrealizowania planu niewygasających wydatków lub do czasu wygaśnięcia planu niewygasających wydatków.

Konto 909 - "Rozliczenia międzyokresowe"

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • koszty finansowe okresu sprawozdawczego stanowiące wydatki przyszłych okresów	<ul style="list-style-type: none"> • przychody finansowe stanowiące dochody przyszłych okresów

Konto 909 służy do ewidencji rozliczeń międzyokresowych operacji. Ewidencja szczegółowa do konta 909 powinna umożliwić ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według tytułów. Konto 909 może wykazywać jednocześnie saldo Wn - wyrażające koszty dotyczące przeszłych okresów i saldo Ma - wyrażające przychody, które staną się przychodami przyszłych okresów.

Konto 960 - "Skumulowane wyniki budżetu"

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • przeksięgowanie kosztów ewidencjonowanych na koncie 962, • przeksięgowanie niedoboru budżetu z konta 961, • zwiększenia skumulowanych niedoborów budżetu, • zmniejszenia skumulowanych nadwyżek budżetu 	<ul style="list-style-type: none"> • przeksięgowanie przychodów ewidencjonowanych na koncie 962 • przeksięgowanie nadwyżki budżetu z konta 961 • zmniejszenia skumulowanych niedoborów budżetu, • zwiększenia skumulowanych nadwyżek budżetu,

Konto 960 „Skumulowana nadwyżka lub niedobór na zasobach budżetu” służy do ewidencji stanu skumulowanych niedoborów lub nadwyżek budżetów z lat ubiegłych.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego na stronie Wn lub Ma konta 960 ujmuje się odpowiednio przeniesienie sald kont 961 i 962.

W ciągu roku konto 960 przeznaczone jest do ewidencji operacji dotyczących zmniejszenia lub zwiększenia skumulowanych niedoborów lub nadwyżek budżetu.

Konto 960 może wykazywać saldo Wn lub saldo Ma. Saldo Wn konta 960 oznacza stan skumulowanego niedoboru budżetu, a saldo Ma konta 960 - stan skumulowanej nadwyżki budżetu.

Konto 961- "Wynik wykonania budżetu"

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • od datą ostatniego dnia roku budżetowego ujmuje się przeniesienie poniesionych w ciągu roku wydatków budżetu, w korespondencji z kontem 902 	<ul style="list-style-type: none"> • pod datą ostatniego dnia roku budżetowego ujmuje się przeniesienie zrealizowanych w ciągu roku dochodów budżetu, w korespondencji z kontem 901

Konto 961 „Niedobór lub nadwyżka budżetu” służy do ewidencji wyniku wykonania budżetu, czyli deficytu lub nadwyżki.

W ewidencji szczegółowej do konta 961 wyodrębnia się źródła zwiększeń i rodzaje zmniejszeń wyniku wykonania budżetu stosownie do potrzeb sprawozdawczości.

Na koniec roku konto 961 może wykazywać saldo Wn lub Ma. Saldo Wn oznacza stan deficytu budżetu, a saldo Ma stan nadwyżki.

W roku następnym, pod datą zatwierdzenia budżetu, saldo konta 961 przenosi się na konto 960.

Konto 962 - „Wynik na pozostałych operacjach”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • ujmuje się w szczególności koszty finansowe oraz pozostałe koszty operacyjne związane z operacjami budżetowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • ujmuje się w szczególności przychody finansowe oraz pozostałe przychody operacyjne związane z operacjami budżetowymi

Konto 962 służy do ewidencji pozostałych operacji niekasowych wpływających na wynik wykonania budżetu. Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego koszty przenosi się na stronę Wn konta 960, a przychody na stronę Ma konta 960.

Konta pozabilansowe

Konto 991 - „Planowane dochody budżetu”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> zmiany budżetu zmniejszające plan dochodów budżetu	<ul style="list-style-type: none"> planowane dochody budżetu oraz zmiany budżetu zwiększające planowane dochody.

Konto 991 służy do ewidencji planu dochodów budżetowych oraz jego zmian.

Saldo Ma konta 991 określa w ciągu roku wysokość planowanych dochodów budżetu.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego sumę równą saldu konta ujmuje się na stronie Wn konta 991.

Konto 992 - „Planowane wydatki budżetu”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> planowane wydatki budżetu oraz zmiany budżetu zwiększające planowane wydatki.	<ul style="list-style-type: none"> zmiany budżetu zmniejszające plan wydatków budżetu lub wydatki zablokowane

Konto 992 służy do ewidencji planu wydatków budżetu oraz jego zmian.

Saldo Wn konta 992 określa w ciągu roku wysokość planowanych wydatków budżetu.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego sumę równą saldu konta ujmuje się na stronie Ma konta 992.

Konto 993 - „Rozliczenia z innymi budżetami”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> należności od innych budżetów oraz spłatę zobowiązań wobec innych budżetów	<ul style="list-style-type: none"> zobowiązania wobec innych budżetów oraz wpłaty należności otrzymanych od innych budżetów

Konto 993 służy do pozabilansowej ewidencji rozliczeń z innymi budżetami w ciągu roku, które nie podlegają ewidencji na kontach bilansowych. Konto 993 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn konta 993 oznacza stan należności od innych budżetów, a saldo Ma konta 993 - stan zobowiązań.

WÓJT
RU
mgr Marzena Urban-Żelazowska

Zakładowy Plan Kont Urzędu Gminy

Wykaz kont syntetycznych

Konta bilansowe

Zespół 0 – Aktywa trwałe

- 011 Środki trwałe
- 013 Pozostałe środki trwałe
- 015 Mienie zlikwidowanych jednostek
- 020 Wartości niematerialne i prawne
- 030 Długoterminowe aktywa finansowe
- 071 Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych
- 072 Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych
- 073 Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe
- 080 Środki trwałe w budowie (inwestycje)

Zespół 1 – Środki pieniężne i rachunki bankowe

- 101 Kasa
- 130 Rachunek bieżący jednostek budżetowych
- 134 Kredyty bankowe
- 135 Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia
- 139 Inne rachunki bankowe
- 140 Krótkoterminowe aktywa finansowe
- 141 Środki pieniężne w drodze

Zespół 2 – Rozrachunki i roszczenia

- 201 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami
- 221 Należności z tytułu dochodów budżetowych
- 222 Rozliczenie dochodów budżetowych
- 223 Rozliczenie wydatków budżetowych
- 224 Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich
- 225 Rozrachunki z budżetami
- 226 Długoterminowe należności budżetowe
- 229 Pozostałe rozrachunki publicznoprawne
- 231 Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń
- 234 Rozrachunki z pracownikami
- 240 Pozostałe rozrachunki

- 245 Wpływy do wyjaśnienia
- 280 Rozliczenia jednostki z tytułu podatku VAT
- 290 Odpisy aktualizujące należności

Zespół 3 - materiały i towary

- 300 rozliczenie zakupu
- 310 materiały

Zespół 4 - Koszty według rodzajów i ich rozliczenie

- 400 Amortyzacja
- 401 Zużycie materiałów i energii
- 402 Usługi obce
- 403 Podatki i opłaty
- 404 Wynagrodzenia
- 405 Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia
- 407 Inne świadczenia finansowane z budżetu
- 408 Pozostałe obciążenia
- 409 Pozostałe koszty rodzajowe
- 490 Rozliczenie kosztów

Zespół 6 - Produkty

- 640 Rozliczenia międzyokresowe kosztów

Zespół 7 - Przychody, dochody i koszty

- 700 Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia
- 720 Przychody z tytułu dochodów budżetowych
- 750 Przychody finansowe
- 751 Koszty finansowe
- 760 Pozostałe przychody operacyjne
- 761 Pozostałe koszty operacyjne

Zespół 8 - Fundusze, rezerwy i wynik finansowy

- 800 Fundusz jednostki
- 810 Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje
- 840 Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów
- 851 Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych
- 855 Fundusz mienia zlikwidowanych jednostek
- 860 Wynik finansowy
- 870 Podatki i obowiązkowe rozliczenia z budżetem obciążające wynik finansowy

Konta pozabilansowe

- 976 Wzajemne rozliczenia między jednostkami
- 980 Plan finansowy wydatków budżetowych
- 981 Plan finansowy niewygasających wydatków
- 995 Konto pomocnicze
- 998 Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego
- 999 Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat

Opis kont

Konta bilansowe

Zespół 0 - "Aktywa trwałe"

Konta zespołu 0 "Aktywa trwałe" służą do ewidencji:

- 1) Rzeczowych aktywów trwałych,
- 2) wartości niematerialnych i prawnych,
- 3) długoterminowych aktywów finansowych,
- 4) umorzenia składników aktywów trwałych,

Konto 011 - "Środki trwałe"

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • przychody nowych lub używanych środków trwałych pochodzących z zakupu gotowych środków trwałych lub inwestycji oraz wartość ulepszeń zwiększających wartość początkową środków trwałych, • przychody środków trwałych nowo ujawnionych, • nieodpłatne przyjęcie środków trwałych, • zwiększenia wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny.	<ul style="list-style-type: none"> • wycofanie środków trwałych z użytkowania na skutek ich likwidacji, z powodu zniszczenia lub zużycia, sprzedaży oraz nieodpłatnego przekazania, • ujawnione niedobory środków trwałych, • zmniejszenia wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny.

Konto 011 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością, które nie podlegają ujęciu na kontach 013, 014, 016 i 017.

Na stronie Wn konta 011 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Ma - zmniejszenia stanu i wartości początkowej środków trwałych, z wyjątkiem umorzenia środków trwałych, które ujmuje się na koncie 071.

Konto 011 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków trwałych w wartości początkowej.

Do konta 011 „Środki trwałe” prowadzi się ewidencję szczegółową umożliwiającą:

- 1) ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych i ewentualnego jej zwiększenia lub zmniejszenia,
- 2) ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, w którym powierzono środki trwałe,
- 3) należyte obliczenie amortyzacji i umorzenia poszczególnych środków trwałych,
- 4) ustalenie wartości gruntów stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego, przekazanych w użytkowanie innym podmiotom.

Do szczegółowej ewidencji środków trwałych służą:

- 1) księga obiektów inwentarzowych,

- 2) szczegółowe indywidualne karty obiektów inwentarzowych lub inne urządzenia ewidencyjne o tym samym przeznaczeniu,
- 3) tabele amortyzacyjne.

Księgę inwentarzową stanowiącą wykaz poszczególnych obiektów prowadzi się łącznie dla wszystkich środków trwałych, z tym że może być w niej uwzględniony podział na poszczególne grupy rodzajowe.

W księdze tej ewidencjonuje się każdy obiekt w oddzielnej pozycji.

Numer pozycji przychodu staje się numerem inwentarzowym obiektu, którym każdy obiekt powinien być na trwałe oznakowany. Przy ewidencji rozchodu środka trwałego należy podać numer pozycji przychodu.

Zapisów w księdze inwentarzowej dokonuje się w porządku chronologicznym z podaniem co najmniej następujących danych:

1) w odniesieniu do przychodu:

- daty wpisu,
- numeru inwentarzowego,
- nazwy środka trwałego oraz ewentualnej specyfikacji części składowych,
- wartości początkowej (całości lub poszczególnych części składowych, jeśli dysponuje się takimi danymi),
- wartości po aktualizacji,
- symbolu klasyfikacji środków trwałych,
- rocznej stawki amortyzacji,
- roku budowy lub produkcji,
- daty przyjęcia do używania,
- miejsca użytkowania (pole spisowe)

2) a w odniesieniu do rozchodu:

- numeru pozycji księgowania rozchodu,
- numeru pozycji przychodu (inwentarzowy) rozchodowanego środka trwałego,
- daty rozchodu,
- wartości rozchodowej.

W ewidencji szczegółowej ujmuje się oddzielnie wartość początkową i umorzenie każdego obiektu inwentarzowego z uwzględnieniem zmian z tytułu aktualizacji oraz zwiększeń wartości początkowej o poniesione koszty ulepszenia lub zmniejszeń z tytułu częściowej likwidacji.

Konto 013 - "Pozostałe środki trwałe"

Wn	Ma
<p>zwiększenia stanu i wartości początkowej pozostałych środków trwałych znajdujących się w używaniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • środki trwałe przyjęte do używania z zakupu lub inwestycji, • nadwyżki środków trwałych w używaniu, • nieodpłatne otrzymanie środków trwałych. 	<p>zmniejszenia stanu i wartości początkowej pozostałych środków trwałych znajdujących się w używaniu, z wyjątkiem umorzenia ujemowanego na koncie 072:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wycofanie środków trwałych z używania na skutek likwidacji, zniszczenia lub zużycie sprzedaży, nieodpłatnego przekazania oraz zdjęcia z ewidencji syntetycznej, • ujawnione niedobory środków trwałych w używaniu.

Konto 013 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowe pozostałych środków trwałych, nie podlegających ujęciu na kontach 011, 014, 016 i 017. wydanych do używania na potrzeby działalności podstawowej, które finansuje się ze środków na wydatki bieżące i podlegają umorzeniu w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania.

Na koncie 013 ujmuje się środki trwałe:

- 1) bez względu na wartość początkową, jeśli stanowią:
  - środki dydaktyczne, w tym także środki transportu służące do nauczania i wychowywania w szkołach i placówkach oświatowych,
  - odzież i umundurowanie (o normalnym okresie używania dłuższym niż rok),
  - meble i dywany,
  - inwentarz żywy,
- 2) o wartości początkowej nie wyższej od kwoty granicznej określonej (w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych) dla tych środków trwałych, od których odpisy amortyzacyjne mogą być dokonywane w miesiącu oddania do używania.

Na koncie 013 ewidencjonuje się stan oraz zwiększenia i zmniejszenia wartości pozostałych środków trwałych w używaniu, jeśli podlegają one ewidencji ilościowo-wartościowej.

Na koncie 013 nie ujmuje się wydanych do użytkownika pozostałych środków trwałych, które podlegają wyłączeniu zgodnie z załącznikiem numer 1.

Do konta 013 należy prowadzić szczegółową ewidencję ilościowo - wartościową umożliwiającą ustalenie wartości początkowej i ilości pozostałych środków trwałych oddanych do używania poszczególnym osobom i komórkom organizacyjnym oraz ewidencję wartościową z podziałem na grupy statystyczne środków trwałych.

Analityczne ewidencje ilościowo-wartościowe według poszczególnych miejsc używania jest prowadzona.

Konto 013 może wykazywać saldo Wn, które wyraża wartość środków trwałych znajdujących się w używaniu w wartości początkowej.

Konto 015 - "Mienie zlikwidowanych jednostek"

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • wartość mienia przejętego po zlikwidowanym przedsiębiorstwie lub innej jednostce organizacyjnej, według wartości wynikającej z bilansu zlikwidowanego przedsiębiorstwa lub jednostki. • korektę wartości mienia, stanowiącą różnicę pomiędzy wartością mienia wynikającą bilansu zlikwidowanego przedsiębiorstwa lub jednostki a wartością mienia przekazanego spółce, innej jednostce organizacyjnej lub sprzedanego, • wartość mienia zwróconego przez spółkę lub pozostającego po zlikwidowanej innej jednostce organizacyjnej, która zostaje przyjęta na stan składników majątkowych organu założycielskiego lub or-	<ul style="list-style-type: none"> • wartość mienia pozostającego po zlikwidowanym przedsiębiorstwie zakładzie budżetowym lub gospodarstwie pomocniczym, a przekazanego spółce, w wysokości wynikającej z umowy ze spółką, przekazanego jako udział do spółki, wartość mienia sprzedanego lub przekazanego innym jednostkom. • korektę wartości mienia stanowiącą różnicę pomiędzy wartością mienia wynikającą bilansu zlikwidowanego przedsiębiorstwa lub innej jednostki organizacyjnej a wartość mienia przekazanego spółce lub innym jednostkom.

ganu nadzorującego.

Konto 015 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości mienia przejętego przez organ założycielski lub nadzorujący po zlikwidowanym przedsiębiorstwie państwowym, komunalnym lub innej podległej jednostce organizacyjnej.

Ewidencję szczegółową do konta 015 może stanowić bilans zlikwidowanego przedsiębiorstwa lub innej jednostki organizacyjnej wraz z załącznikami.

Konto 015 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan mienia zlikwidowanego przedsiębiorstwa lub innej organizacyjnej według wartości wynikającej z bilansu tego przedsiębiorstwa lub jednostki, będącego w dyspozycji organu założycielskiego lub nadzorującego, a nie przekazanego spółkom, innym jednostkom organizacyjnym lub nie przejętego na własne potrzeby, albo też zagospodarowanego w inny sposób.

Konto 020-„Wartości niematerialne i prawne”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> zwiększenia stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenia stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych, z wyjątkiem umorzenia, które jest ujmowane na kontach 071 i 072

Konto 020 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych.

Na stronie Wn konta 020 ujmuje się wszelkie zwiększenia, a na stronie Ma - wszelkie zmniejszenia stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych, z wyjątkiem umorzenia ujmowanego na koncie 071 i 072.

Konto 020 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan wartości niematerialnych i prawnych w wartości początkowej.

Do konta prowadzi się ewidencję szczegółową z jednoczesnym grupowaniem w przekrojach niezbędnych do ustalenia umorzenia na koncie 071 i na koncie 072.

Ewidencję prowadzi się dla każdej osoby materialnej odpowiedzialnej za ich stan z uwzględnieniem umorzenia naliczonego w tabelach amortyzacyjnych.

Konto 030 – „Długoterminowe aktywa finansowe”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> zwiększenia stanu	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenia stanu

Konto 030 służy do ewidencji długoterminowych aktywów finansowych, w szczególności akcji i innych długoterminowych aktywów finansowych nad którymi jednostka sprawuje kontrolę, o terminie wykupu dłuższym niż rok. Przy czym kontrola ta powinna wnikać w szczególności z przepisów prawa lub określonego tytułu prawnego.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 030 powinna zapewnić ustalenie wartości poszczególnych długoterminowych aktywów finansowych według tytułów.

Konto 030 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość długoterminowych aktywów finansowych.

Konto 071 - "Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych"

Wn	Ma
-----------	-----------

- zmniejszenia umorzenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

- zwiększenia umorzenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

Konto 071 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, które podlegają umorzeniu według stawek amortyzacyjnych stosowanych przez jednostkę. Odpisy umorzeniowe są dokonywane w korespondencji z kontem 400. Ewidencję szczegółową do konta 071 prowadzi się według zasad podanych w wyjaśnieniach do kont 011 i 020. Do kont 011, 020 i 071 można prowadzić wspólną ewidencję szczegółową. Konto 071 może wykazywać saldo Ma, które wyraża stan umorzenia wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Konto 072 - "Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych"

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenia umorzenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych • umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych zlikwidowanych z powodu zużycia lub zniszczenia, sprzedanych, przekazanych nieodpłatnie oraz zdjętych z ewidencji syntetycznej, a także stanowiących niedobór lub szkodę 	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenia umorzenia wartości początkowej środków trwałych, zbiorów bibliotecznych i wartości niematerialnych i prawnych umorzonych jednorazowo w pełnej wartości, w miesiącu wydania do użytkowania, • umorzenia nowych, wydanych do użytkowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obciążające odpowiednie koszty, • umorzenie dotyczące nadwyżek środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych nieodpłatnie

Konto 072 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych, podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wartości, w miesiącu wydania ich do użytkowania. Umorzenie księgowane jest w korespondencji z kontem 401.

Na koncie 072 księguje się więc umorzenie:

- 1) książek i innych zbiorów bibliotecznych,
- 2) środków dydaktycznych, w tym także środków transportu, służących do nauczania i wychowywania w szkołach i placówkach oświatowych,
- 3) odzieży i umundurowania (o okresie użytkowania powyżej roku),
- 4) mebli i dywanów,
- 5) inwentarza żywego,
- 6) pozostałych środków trwałych (wyposażenie) oraz wartości niematerialnych i prawnych o wartości nie przekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszty uzyskania przychodów w 100% ich wartości w miesiącu oddania do użytkowania (w 2002 r. na podstawie ustaleń podanych w art. 16 ust. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych jest to wartość początkowa równa lub niższa niż 10.000 zł).

Na stronie Ma konta 072 księguje się naliczone 100% umorzenia pozostałych środków trwałych,

zbiorów bibliotecznych i pozostałych wartości niematerialnych i prawnych:

- wydanych do używania pochodzących z zakupu oraz otrzymanych nieodpłatnie z tytułu darowizn,
- przeciętnych na stan ujawnionych nadwyżek oraz dotychczasowe umorzenie używanych pozostałych środków trwałych otrzymanych nieodpłatnie od innych jednostek na podstawie decyzji administracyjnych.

Na stronie Wn konta 072 księguje się zmniejszenie wartości umorzenia, odpowiadającego wartości rozrachunkowych pozostałych środków trwałych, zbiorów bibliotecznych oraz wartości niematerialnych i prawnych (z powodu zużycia lub zniszczenia, niedoboru, szkody, przekazania nieodpłatnego lub sprzedaży).

Konto 073 - „odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe”

Konto 073 służy do ewidencji odpisów aktualizujących długoterminowe aktywa finansowe.

Konto może wykazywać saldo Ma, które oznacza wartość odpisów aktualizujących długoterminowe aktywa finansowe.

Konto 080 - „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”

Wn	Ma
ujmuje się w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> • poniesione koszty dotyczące środków trwałych w budowie w ramach prowadzonych inwestycji zarówno przez obcych wykonawców, jak i we własnym imieniu, • poniesione koszty dotyczące przekazanych do montażu, lecz jeszcze nie oddanych do używania maszyn, urządzeń oraz innych przedmiotów, zakupionych od kontrahentów oraz wytworzonych w ramach własnej działalności gospodarczej. • Poniesione koszty ulepszania środka trwałego (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja, modernizacja), które powodują zwiększenie wartości użytkowej środka trwałego, • Rozliczenie nadwyżki zysków inwestycyjnych nad stratami inwestycyjnymi.	wartość uzyskanych efektów inwestycyjnych, a w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> • środków trwałych, • wartości sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych inwestycji, • rozliczenie nadwyżki strat inwestycyjnych nad zyskami inwestycyjnymi

Konto 080 służy do ewidencji kosztów środków trwałych w budowie oraz do rozliczenia kosztów środków trwałych w budowie na uzyskane efekty inwestycyjne.

Na koncie 080 można księgować również rozliczenie kosztów dotyczących zakupów gotowych środków trwałych.

Na koncie 080 ewidencjonuje się ogół kosztów dotyczących realizowanych inwestycji poniesionych na mające powstać nowe podstawowe środki trwałe lub zwiększające wartość już istniejących podstawowych środków trwałych oraz nowe pozostałe środki trwałe stanowiące pierwsze wyposażenie nowych obiektów.

Koszty inwestycji obejmują wartość (w cenie nabycia) wszystkich zużytych do wytworzenia rzeczowych składników i wykonanych robót i usług obcych, wartość świadczeń własnych, war-

tość świadczeń nieodpłatnych oraz inne koszty dające się zaliczyć do wartości wytworzonych przedmiotów aktywów trwałych, w tym również:

- 1) nie podlegający odliczeniu podatek od towarów i usług dotyczący inwestycji rozpoczętych,
- 2) naliczone za czas trwania inwestycji różnice kursowe od zaciągniętych przez inwestora zobowiązań służących sfinansowaniu zakupu lub budowy środków trwałych,
- 3) opłaty (np. notarialne, sądowe),
- 4) odszkodowania dla osób fizycznych i jednostek gospodarczych związane z wykonywaną budową.

Do inwestycji zalicza się w szczególności koszty:

- dokumentacji projektowej inwestycji,
- badań geologicznych, geofizycznych oraz pomiarów geodezyjnych,
- przygotowania terenu pod budowę, w tym również koszty likwidacji pomniejszone o przychody z likwidacji budynków i budowli zlikwidowanych w związku z wykonywaniem nowych inwestycji,
- nabycia gruntów i innych składników rzeczowego majątku trwałego oraz koszty wnoszenia budynków i budowli, wyłącznie z ich sprzątnięciem poprzedzającym oddanie do użytkowania,
- opłaty z tytułu użytkowania gruntów i terenów w okresie budowy inwestycji oraz z tytułu uzyskania lokalizacji pod budowę,
- odszkodowania za dostarczenie obiektów zastępczych i przesiedlenie osób z terenów zajętych na potrzeby inwestycyjne,
- założenia stref ochronnych,
- założenia zieleni,
- poniesione w obcych środkach trwałych, a związane z przebudową, rozbudową, modernizacją i adaptacją tych obiektów na potrzeby inwestora (użytkownika), tzw. ulepszenie obcych środków trwałych,
- ulepszenia własnych, już istniejących podstawowych środków trwałych,
- zakupu bądź wytworzenia we własnym zakresie urządzeń technicznych, maszyn i środków transportu,
- transportu, załadunku i wyładunku oraz montażu,
- nadzoru autorskiego, inwestorskiego i generalnego wykonawcy,
- ubezpieczeń majątkowych środków trwałych w budowie,
- zagospodarowania pomelioracyjnego,
- przygotowania eksploatacji nowo budowanych zakładów lub obiektów, które poniesiono przed przekazaniem inwestycji do użytkowania (np. szkolenie kadr dla nowych inwestycji),
- nabycia podstawowych wartości niematerialnych i prawnych,
- nie podlegający odliczeniu lub zwrotowi podatek od towarów i usług (VAT) dotyczący inwestycji,
- cła i innych opłat związanych z nabyciem środków trwałych,
- inne koszty bezpośrednio związane z inwestycją.

Konto 080 obciąża się również wszelkimi stratami nadzwyczajnymi powstającymi w okresie między rozpoczęciem a zakończeniem inwestycji, a uznaje uzyskanymi w tym czasie zyskami nadzwyczajnymi.

Inwestycje finansowane są bezpośrednio z rachunku bieżącego jednostki-konto 130 ze środków planowanych we właściwych paragrafach na majątkowe wydatki budżetowe, a ponadto mogą być dofinansowane:

- z sum na zlecenie (z konta 139)-otrzymanych od innych jednostek organizacyjnych,
-

Ewidencję szczegółową do konta 080 prowadzi się dla poszczególnych zadań inwestycyjnych w sposób:

- 1) zapewniający ustalenie kosztów nabycia lub wytworzenia z podziałem na poszczególne rodzaje efektów inwestycyjnych (obiekty),
- 2) umożliwiający ustalenie źródeł finansowania inwestycji i wielkości zaangażowania środków,

- w tym otrzymanych od innych jednostek organizacyjnych,
- 3) umożliwiające wycenę poszczególnych obiektów środków trwałych
  - 4) W ewidencji analitycznej wyodrębnia się:
    - koszty bezpośrednie poszczególnych obiektów lub jednorodnych grup rodzajowych środków trwałych,
    - koszty pośrednie wspólne dla całego zadania,
    - straty i zyski nadzwyczajne związane z inwestycjami.

Zespół 1-„Środki pieniężne i rachunki bankowe”

Konta zespołu 1 „Środki pieniężne i rachunki bankowe” służą do ewidencji:

- 1) krajowych i zagranicznych środków pieniężnych, przechowywanych w kasie,
- 2) krótkoterminowych papierów wartościowych,
- 3) krajowych i zagranicznych środków pieniężnych, lokowanych na rachunkach w bankach,
- 4) udzielanych przez banki kredytów w krajowych i zagranicznych środkach pieniężnych,
- 5) innych krajowych i zagranicznych środków pieniężnych.

Konta zespołu 1 mają odzwierciedlać operacje pieniężne oraz obroty i stany środków pieniężnych oraz krótkoterminowych papierów wartościowych.

Konto 101-„Kasa”

Wn	
<ul style="list-style-type: none"> • wpływy gotówki oraz nadwyżki kasowe • wpływ gotówki z rachunku bieżącego urzędu do kasy z przeznaczeniem na zwrot nadpłat oraz ich oprocentowania , w korespondencji ze stroną Ma konta 141 „Środki pieniężne w drodze” 	<ul style="list-style-type: none"> • rozchody gotówki i niedobory kasowe • przekazanie środków pieniężnych na rachunek bieżący urzędu w korespondencji ze stroną Wn konta 141- Środki pieniężne w drodze • zwroty podatnikom nadpłat oraz ich oprocentowania, w korespondencji ze stroną Wn konta 221 – Należności z tytułu należności budżetowych lub ze stroną Wn konta 226 – Długoterminowe należności budżetowe • zwrot podatnikom wpłat będących kwotami nienależnymi, w korespondencji ze stroną Wn konta 221- Należności z tytułu dochodów budżetowych lub ze stroną Wn konta 226 –Długoterminowe należności budżetowe

Konto 101 służy do ewidencji krajowej i zagranicznej gotówki znajdującej się w kasach jednostki.

Wartość konta 101 koryguje się o różnice kursowe dotyczące gotówki w obcej walucie.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 101 umożliwia ustalenie:

- 1) stanu gotówki w walucie polskiej,

- 2) wyrażanego w walucie polskiej i obcej stanu gotówki w walucie zagranicznej, z podziałem na poszczególne waluty obce,
  - 3) wartości gotówki powierzonej poszczególnym osobom za nią odpowiedzialnym.
- Konto 101 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan gotówki w kasie.

Konto 130-„Rachunek bieżący jednostek budżetowych”

Wn	Ma
<p>wpływy środków budżetowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • otrzymanych na realizację wydatków budżetowych zgodnie z planem finansowym oraz dla dysponentów niższego stopnia, w korespondencji z kontem 223, • z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych (ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji dochodów budżetowych), w korespondencji z kontem 101,221 lub innym właściwym kontem. • Wpływy z tytułu podatków, wpłacane na rachunek bieżący, w korespondencji ze stroną Ma konta 221-Należności z tytułu dochodów budżetowych lub ze stroną Ma konta 226- Długoterminowe należności budżetowe • Wpływy środków pieniężnych w drodze, w korespondencji ze stroną Ma konta 141 –Środki pieniężne w drodze 	<ul style="list-style-type: none"> • zrealizowane wydatki budżetowe zgodnie z planem finansowym jednostki budżetowej, jak również środki pobrane do kasy na realizację wydatków budżetowych (ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji wydatków budżetowych), w korespondencji z właściwymi kontami zespołu 1, 2,3, 4 7 lub 8. Ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji budżetowej może też być stosowana alternatywnie n kontaktach korespondujących z kontem rachunku bieżącego jednostki. • okresowe przelewy dochodów budżetowych do budżetu, w korespondencji z kontem 222, • okresowe przelewy środków pieniężnych dla dysponentów niższego stopnia (ewidencja szczegółowa według dysponentów, którym przelano środki pieniężne), w korespondencji z kontem 223 • pobrane z rachunku bieżącego do kasy środki pieniężne przeznaczone na zwrot nadpłat oraz ich oprocentowania, w korespondencji ze stroną Wn konta 141-Środki pieniężne w drodze • zwroty podatnikom nadpłat oraz ich oprocentowania, w korespondencji ze stroną Wn konta 221-Należności z tytułu dochodów budżetowych lub ze stroną Wn konta 226- Długoterminowe należności budżetowe • zwroty podatnikom wpłat będących kwotami nienależnymi, w korespondencji ze stroną Wn konta 221 –Należności z tytułu dochodów budżetowych lub ze stroną Wn Konta 226 – Długoterminowe należności budżetowe.

Konto 130 służy do ewidencji stanu środków budżetowych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym. Na koncie 130 ewidencjonuje się wpływy i zwroty z tytułu podatków.

Zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych.

Na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów, co oznacza, że stosowana technika księgowości ma zapewnić możliwość prawidłowego ustalenia wysokości tych obrotów oraz niezbędne dane do sporządzenia sprawozdań finansowych, budżetowych lub innych określonych w odrębnych przepisach. Dopuszczalne jest stosowanie innych niż dokument bankowe dowodów księgowych, jeśli jest to konieczne do zachowania czystości obrotów.

Konto 130 służy również do ewidencji dochodów i wydatków realizowanych bezpośrednio z rachunku bieżącego budżetu jednostki samorządu terytorialnego. W takim przypadku saldo konta 130 w zakresie realizowanych wydatków podlega okresowemu przeksięgowaniu na podstawie sprawozdań budżetowych na stronę Ma konta 800, a w zakresie dochodów na stronę Wn konta 800. Saldo konta 130 w zakresie zrealizowanych wydatków podlega okresowemu przeksięgowaniu na podstawie sprawozdań budżetowych na stronę Ma konta 800, a w zakresie dochodów na stronę Wn konta 800.

Ewidencja szczegółowa do konta 130 jest prowadzona w szczególności planu finansowego dochodów i wydatków budżetowych. W przypadku dochodów nieujętych w planie finansowym dochody takie ewidencjonuje się według podziałek klasyfikacji budżetowej.

Konto 130 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bieżącym jednostki budżetowej. Saldo konta 130 równe jest saldu sald wynikających z ewidencji szczegółowej prowadzonej dla kont:

- 1) wydatków budżetowych; konto 130 w zakresie wydatków budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych otrzymanych na realizację wydatków budżetowych, a niewykorzystanych do końca roku,
- 2) dochodów budżetowych; konto 130 w zakresie dochodów budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków budżetowych z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych, które do końca roku nie zostały przebrane do budżetu.

Saldo konta 130 ulega likwidacji przez księgowanie przelewu:

- 1) środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 223,
- 2) przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzebranych do końca roku, w korespondencji z kontem 222.

A. Subkonto wydatków

Wpływają:

- środki pieniężne przekazywane przez dysponentów wyższego stopnia dla urzędu gminy i dla przekazania dysponentom niższego stopnia,
- środki pieniężne nie wykazane w danym roku przez dysponentów niższego stopnia na rachunki dysponentów wyższego stopnia.
- Środki pieniężne stanowiące zwrot wydatków dokonywane w tym samym roku w którym poniesiono wydatki (zaliczki, nadpłaty, zwrot dotacji przekazanych w danym roku)

Ewidencję analityczną zrealizowanych wydatków prowadzi się wg podziałek klasyfikacji budżetowej oraz z podziału na poszczególnych dysponentów.

B. Subkonto dochodów

Wpływają:

- wpłaty dochodów budżetowych zrealizowanych przez jednostki budżetowe,
- nadwyżki środków obrotowych środków budżetowych,
- wpłaty z zysku gospodarstw pomocniczych,
- wpływy z tytułu zwrotu wydatków, jeżeli zwrot nastąpił po upływie okresu przejściowego roku budżetowego, w którym wydatku dokonano
- oprocentowanie środków na rachunku bieżącym oraz depozytów budżetowych.

Z subkonta dochodów dokonywane są:

- zwroty nadpłat w dochodach budżetowych,
- zwroty nadpłat dochodów nienależnie pobranych.

Ewidencję analityczną zrealizowanych dochodów prowadzi się z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej.

Konto 134-„Kredyty bankowe”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • spłata kredytów	<ul style="list-style-type: none"> • kredyty udzielone jednostce przez bank i przelane na rachunek bieżący

Konto 134 służy do ewidencji kredytów bankowych przeznaczonych na finansowanie działalności podstawowej i inwestycji, przelanych przez bank na odpowiednie rachunki bankowe.

Konto 134 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan kredytów udzielonych przez bank oraz przelanych na rachunki jednostki.

Ewidencję szczegółową prowadzi się dla każdego kredytu.

Konto 135-„Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • wpływy środków na rachunki bankowe	<ul style="list-style-type: none"> • wypłaty środków z rachunków bankowych

Konto 135 służy do ewidencji środków funduszy specjalnego przeznaczenia, a w szczególności zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i innych funduszy, którymi dysponuje jednostka.

Ewidencjonuje się przede wszystkim środki:

1) zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,

Ewidencja szczegółowa prowadzona jest dla każdego funduszu odrębnie.

Konto 135 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych, na rachunkach bankowych funduszy.

Konto 139-„inne rachunki bankowe”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • wpływy wydzielonych środków pieniężnych z rachunków bieżących, sum depozytowych i na zlecenie	<ul style="list-style-type: none"> • wypłaty środków pieniężnych dokonane z wydzielonych rachunków bankowych

Konto 139 służy do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące w tym na rachunkach pomocniczych i rachunkami specjalnego przeznaczenia.

W szczególności na koncie 139 prowadzi się ewidencję obrotów na wyodrębnionych rachunkach bankowych:

1) sum depozytowych,

2) sum na zlecenie.

3) Środków obcych na inwestycje,

4) Czeków potwierdzonych

Na koncie 139 dokonuje się księgowania wyłącznie na podstawie dowodów bankowych.

Konto 139 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych znajdujących się na innych rachunkach bankowych.

Ewidencję analityczną prowadzi się wg banków w których znajdują się rachunki z podziałem na na każdy wydzielony rachunek bankowy, a także powinna zapewnić sprostanie obowiązkom sprawozdawczym.

Konto 140-„Krótkoterminowe aktywa finansowe”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenia stanu krótkoterminowych aktywów finansowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenia stanu krótkoterminowych aktywów finansowych

Konto 140 służy do ewidencji krótkoterminowych aktywów finansowych , w szczególności akcji, udziałów i innych papierów wartościowych wyrażonych t zarówno w walucie polskiej, jak i w walutach obcych..

Konto 140 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan krótkoterminowych aktywów finansowych.

Ewidencję szczegółowa konta prowadzi się dla:

- 1) poszczególnych składników krótkoterminowych aktywów finansowych,
- 2) stanu poszczególnych krótkoterminowych aktywów finansowych wyrażonego w walucie polskiej i obcej, z podziałem na poszczególne waluty obce,
- 3) wartości krótkoterminowych aktywów finansowych powierzonych poszczególnym osobom za nie odpowiedzialnym.

Konto 141- „Środki pieniężne w drodze”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenia stanu środków pieniężnych w drodze • pobranie środków pieniężnych z kasy w celu przekazania na rachunek bieżący urzędu, w korespondencji ze stroną Ma konta 101-Kasa • z rachunku bieżącego urzędu w celu przekazania do kasy , w korespondencji ze stroną Ma konta 130-Rachunek bieżący urzędu 	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenia stanu środków pieniężnych w drodze • przekazanie środków pieniężnych w drodze na rachunek bieżący urzędu, w korespondencji ze stroną Wn konta 130—Rachunek bieżący urzędu • przekazanie środków pieniężnych do kasy , w korespondencji ze stroną Wn konta 101-Kasa

Konto 141 służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze.

Stosownie do przyjętej techniki księgowania , środki pieniężne w drodze mogą być ewidencjonowane na bieżąco lub tylko na przełomie okresu sprawozdawczego.

Konto 141 może wykazywać saldo Wn , które oznacza stan środków pieniężnych w drodze.

Zespół 2-„Rozrachunki i roszczenia”

Konta zespołu 2 „Rozrachunki i roszczenia” służą do ewidencji krajowych i zagranicznych rozrachunków oraz roszczeń.

Konta zespołu 2 służą także do ewidencji rozliczeń środków budżetowych ,środków europejskich i innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających

Zwrotowi ,wynagrodzeń, rozliczeń niedoborów, szkód i nadwyżek oraz wszelkich innych rozliczeń związanych z rozrachunkami i roszczeniami spornymi.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do kont zespołu 2 może być prowadzona według podziałek klasyfikacji budżetowej i umożliwiać wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków, rozliczeń i roszczeń spornych, ustalenie przebiegu ich rozliczeń oraz stanu należności, rozliczeń, roszczeń spornych i zobowiązań z podziałem według kontrahentów oraz, jeśli dotyczą rozliczeń w walutach obcych-według poszczególnych walut, a przy rozliczania środków europejskich również odpowiednio w podziale na programy lub projekty.

Konto 201-„Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań 	<ul style="list-style-type: none"> • powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń

Konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług. W tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Na koncie 201 nie ujmuje się należności jednostek budżetowych zaliczanych do dochodów budżetowych, które ujmowane są na koncie 221.

Konto 201 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma-stan zobowiązań.

Ewidencję szczegółową prowadzi się według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz powinna zapewnić możliwość ustalenia należności i zobowiązań krajowych i zagranicznych według poszczególnych kontrahentów.

Konto 221-„Należności z tytułu dochodów budżetowych”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • ujmuje się ustalone należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat • przypisy należności , w korespondencji ze stroną Ma konta 720-Przychody z tytułu dochodów budżetowych • odsetki za zwłokę i inne należności uboczne w kwocie wpłaconej- na podstawie dokumentu wpłaty , w korespondencji ze stroną Ma konta 720-Przychody z tytułu dochodów budżetowych, • zwroty nadpłat , w korespondencji ze stroną Ma konta 130-Rachunek bieżący urzędu, jeśli zwrot następuje na rachunek bieżący podatnika, albo konta 101- Kasa, jeśli zwrot następuje z kasy urzędu, • wypłaty należnego podatnikom oprocentowania za nieterminowy zwrot nadpłaty; zapisu dokonuje się na podstawie dokumentu wypłaty, w korespondencji ze 	<ul style="list-style-type: none"> • ujmuje się wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia) należności • odpisy należności w korespondencji ze stroną Wn konta 720-Przychody z tytułu dochodów budżetowych, • odpisy z tytułu należnego podatnikowi oprocentowania za nieterminowy zwrot nadpłaty, w korespondencji ze stroną Wn konta 720- Przychody z tytułu dochodów budżetowych, • wpłaty dokonane przelewem albo za pośrednictwem poczty, w korespondencji ze stroną Wn konta 130-Rachunek bieżący urzędu, • wpłaty dokonane do kasy urzędu, w korespondencji ze stroną Wn konta 101-Kasa,

stroną Ma konta 130- rachunek bieżący urzędu , jeżeli zwrot następuje na rachunek bieżący podatnika, albo konto 101-Kasa, zwrot następuje z kasy urzędu,

- przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych z tytułu podatków w wysokości raty należnej za dany rok, w korespondencji ze stroną Ma kona 226;

- wygaśnięcie zobowiązania podatkowego wskutek przeniesienia własności rzeczy lub praw majątkowych na rzecz jednostki samorządu terytorialnego , o którym mowa w art.66 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej, w korespondencji z odpowiednim kontem , w korespondencji ze stroną Wn konta 221-Należności z tytułu dochodów budżetowych planu kont urzędu,
- wygaśnięcie zobowiązania podatkowego wskutek potrącenia, o którym mowa w art.65 § 1 Ordynacji podatkowej, w korespondencji ze stroną Wn konta 221- Należności z tytułu dochodów budżetowych,
- zapłatę dokonaną za pośrednictwem banku, który obciążył rachunek bieżący podatnika z tytułu zapłaty podatku, ale nie przekazał tych środków na rachunek bieżący urzędu, w korespondencji ze stroną Wn konta 221-Należności z tytułu dochodów budżetowych,
- przeniesienie należności krótkoterminowych do długoterminowych z tytułu podatków, w korespondencji ze stroną Wn konta 226- Długoterminowe należności budżetowe.

Konto 221 służy do ewidencji należności z tytułu dochodów budżetowych.

Na koncie 221 ujmuje się należności z tytułu podatków pobieranych przez właściwe organy. Zapisy z tego tytułu mogą być dokonywane na koniec okresów sprawozdawczych na podstawie sprawozdań z ewidencji podatkowej (zaległości i nadpłaty).

budżetu.

Ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą.

Konto służy do rozrachunków:

- z podatnikami z tytułu należności i wypłaconych przez nich podatków i opłat, które podlegają przypisaniu na kontach podatników
- z inkasentami z tytułu pobranych przez nich podatków i opłat, które nie podlegają przypisaniu na kontach podatników
- z jednostkami budżetowymi z tytułu potrącenia,
- z bankami z tytułu nie przekazanych wpłat,
- z innymi podmiotami- niebędącymi podatnikami w danym podatku lub dla których dany organ podatkowy nie jest właściwy- z tytułu należności pobranych przez nich kwot w związku z rozliczeniami podatkowymi, w tym z tytułu zasądzonych od nich kwot,
- z innymi bankami z tytułu nieprzekazanych wpłat,
  - z tytułu udziału w podatkach,
- z wpływów do wyjaśnienia.

Konto 221 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności z tytułu dochodów

budżetowych, a saldo Ma-stan zobowiązań jednostki budżetowej z tytułu nadpłat w tych dochodach.

Konto 222-„Rozliczenie dochodów budżetowych”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • ujmuje się dochody budżetowe przelane do budżetu, w korespondencji z kontem 130	<ul style="list-style-type: none"> • ujmuje się w ciągu roku budżetowego okresowe lub roczne przeksięgowania zrealizowanych dochodów budżetowych na konto 800, na podstawie sprawozdań budżetowych

Konto 222 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych.

Konto 222 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan dochodów budżetowych zrealizowanych, lecz nie przelanych do budżetu.

Saldo konta 222 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nie przelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 130.

Konto 223-„Rozliczenie wydatków budżetowych”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • w ciągu roku budżetowego okresowe lub roczne przeniesienia, na podstawie sprawozdań budżetowych, zrealizowanych wydatków budżetowych, w tym wydatków budżetu państwa w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich na konto 800, • okresowe przelewy środków pieniężnych na pokrycie wydatków budżetowych oraz wydatków w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich, w korespondencji z kontem 130.	<ul style="list-style-type: none"> • okresowe wpływy środków budżetowych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, w tym wydatków budżetu państwa w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich, w korespondencji z kontem 130 • okresowe wpływy środków pieniężnych przeznaczonych dla dysponentów niższego stopnia, w korespondencji z kontem 130

Konto 223 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę wydatków budżetowych, w tym wydatków w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich.

W samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych na koncie 223 ujmuje się również operacje związane z przepływami środków europejskich w zakresie, których środki te stanowią dochody jednostek samorządu terytorialnego.

Konto 223 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan środków budżetowych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, lecz niewykorzystanych do końca roku.

Saldo konta 223 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu na rachunek dysponenta wyższego stopnia środków budżetowych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 130.

Konto 224- „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> wartość dotacji przekazanych przez organ dotujący , w korespondencji z kontem 130	<ul style="list-style-type: none"> wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, w korespondencji z kontem 810 wartość dotacji zwróconych w tym samym roku budżetowym , w korespondencji z kontem 130- Rachunek bieżący urzędu

Konto 224 służy do ewidencji rozliczenia przez organ dotujący udzielonych dotacji budżetowych. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 224 powinna zapewnić możliwość ustalenia wartości przekazanych dotacji .Rozliczone i przypisane do zwrotu dotacje ,które organ dotujący zalicza do dochodów budżetowych są ujmowane na koncie 221.

Konto 225-„Rozrachunki z budżetami”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> ujmuje się nadpłaty oraz wpłaty do budżetu	<ul style="list-style-type: none"> zobowiązania wobec budżetów i wpłaty do budżetów

Konto 225 służy do ewidencji rozrachunków z budżetami w szczególności z tytułu dotacji, podatków, nadwyżek środków obrotowych, wpłaty zysku do budżetu, nadpłat w rozliczeniach z budżetami.

Ewidencje analityczną prowadzi się z wyodrębnieniami każdego urzędu skarbowego i urzędu gminy z równoznacznym uwzględnieniem podziału na poszczególne tytuły rozliczeń.

Konto 225-2 służy do ewidencji podatku VAT

Konto 225 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma-stan zobowiązań wobec budżetów.

Konto 226-„Długoterminowe należności budżetowe”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> inne długoterminowe należności, w korespondencji z kontem 840. Przeniesienie należności krótkoterminowych do długoterminowych, w korespondencji z kontem 221	<ul style="list-style-type: none"> przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych , w korespondencji z kontem 221. Zmniejszenie należności długoterminowej w wyniku dokonanej wpłaty w korespondencji ze stroną Wn konta 130-Rachunek bieżący urzędu lub ze stroną Wn konta 101-Kasa,

Konto 226 służy ewidencji długoterminowych należności lub długoterminowych rozliczeń z budżetem.

Konto 226 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość długoterminowych należności. Ewidencja szczegółowa do konta 226 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu poszczególnych należności budżetowych.

Konto 229-„Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • należności oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań 	<ul style="list-style-type: none"> • zobowiązania, spłatę i zmniejszenie należności z tytułu rozrachunków publicznoprawnych

Konto 229 służy do ewidencji, innych niż z budżetami, rozrachunków publicznoprawnych, a w szczególności z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych.

Konto 229 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma-stan zobowiązań.

Konto służy do ewidencji rozrachunków z ZUS, PFRON, Funduszem Pracy, Ubezpieczenia Zdrowotne.

Konto 231-„Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • wypłaty pieniężne lub przelewy wynagrodzeń, • wypłaty zaliczek na poczet wynagrodzeń, • wartość wydanych świadczeń rzeczowych zaliczanych do wynagrodzeń, • potrącenia wynagrodzeń obciążające pracownika 	<ul style="list-style-type: none"> • zobowiązania jednostki z tytułu wynagrodzeń

Konto 231 służy do ewidencji rozrachunków z pracownikami jednostki i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych zaliczonych, zgodnie z odrębnymi przepisami, do wynagrodzeń, a w szczególności należności za pracę wykonywaną na podstawie stosunku pracy, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy agencyjnej.

Konto 231 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma-stan zobowiązań jednostki z tytułu wynagrodzeń.

Ewidencję analityczną prowadzi się na imiennych kontach wynagrodzeń poszczególnych pracowników i innych osób fizycznych otrzymujących wynagrodzenie.

Konto 234-„Pozostałe rozrachunki z pracownikami”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • wypłacone pracownikom zaliczki i sumy do rozliczenia na wydatki obciążające jednostkę, • należności od pracowników z tytułu dokonanych przez jednostkę świadczeń odpłatnych, 	<ul style="list-style-type: none"> • wydatki wyłożone przez pracowników w imieniu jednostki, • rozliczone zaliczki i zwroty środków pieniężnych, • wpływy należności od pracowników.

- należności z tytułu pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
- należności i roszczenia od pracowników z tytułu niedoborów i szkód,
- zapłacone zobowiązania wobec pracowników.

Konto 234 służy do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia.

Zaliczki wypłacane pracownikom w walutach obcych można ujmować, do czasu ich rozliczeni, w równowartości waluty polskiej ustalonej przy wypłacie zaliczki.

Konto 234 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma- stan zobowiązań wobec pracowników.

Ewidencję analityczną prowadzi się dla poszczególnych pracowników imiennie.

Konto 240-„Pozostałe rozrachunki”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań 	<ul style="list-style-type: none"> • powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń

Konto 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234. Konto 240 może być używane również do ewidencji pożyczek i różnego rodzaju rozliczeń, a także krótko i długoterminowych należności funduszy celowych.

Ewidencję analityczną prowadzi się według jednostek i osób z uwzględnieniem poszczególnych rozrachunków, roszczeń oraz zakresów działalności z którymi są związane z jednoczesnym wskazaniem podziałki klasyfikacji budżetowej.

Konto 240 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma- stan zobowiązań.

Konto 245-„Wpływy do wyjaśnienia”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • kwoty wyjaśnionych wpłat i ich zwroty 	<ul style="list-style-type: none"> • kwoty niewyjaśnionych wpłat

Konto służy do ewidencji wpłaconych na rachunki bankowe jednostki, a niewyjaśnionych kwot należności z tytułu dochodów budżetowych i innych tytułów.

Konto 245 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan niewyjaśnionych wpłat.

Konto 280-„Rozliczenie jednostki z tytułu podatku VAT”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • Wartość podatku VAT naliczonego z faktur zakupu towarów i usług podlegający rozliczeniu w bieżącym okresie rozliczeniowym oraz w następnym okresie rozliczeniowym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wartość podatku VAT należnego z faktur sprzedaży usług i towarów podlegający odprowadzeniu do urzędu skarbowego

Konto 280 służy w jednostce do rozliczeń z tytułu podatku VAT.

Ewidencję szczegółową do konta 280 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń na bieżący okres rozliczeniowy oraz w następnym okresie rozliczeniowym.

Saldo konta 280 za dany okres rozliczeniowy przeksięgowuje się na konto 225-5 „Ewidencja rozliczenia VAT z budżetem JST.

Konto 290-„Odpisy aktualizujące należności”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenia wartości odpisów aktualizujących należności	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenia wartości odpisów aktualizujących należności

Konto 290 służy do ewidencji odpisów aktualizujących należności

Saldo konta 290 oznacza wartość odpisów aktualizujących należności.

Zespół 3 –„Materiały i towary”

Konta zespołu 3 - Materiały i towary służą do ewidencji zapasów materiałów (konta 310 i 340), towarów (konta 330 i 340) oraz rozliczania zakupu materiałów, towarów i usług (konto 300).

Na kontach 310 i 330 prowadzi się ewidencje zapasów materiałów i towarów znajdujących się w magazynach własnych i obcych jednostki w cenach zakupu, jeżeli koszty związane bezpośrednio z zakupem są odnoszone w koszty w okresie ich poniesienia.

Przychody, rozchody oraz stan zapasów materiałów i zapasów na kontach 310 i 330 wycenia się według cen ewidencyjnych albo według cen zakupu lub nabycia. Gdy cena ewidencyjna różni się od ceny rzeczywistej, należy wyodrębnić odchylenia od cen rzeczywistych na koncie 340

Konto 300-„Rozliczenie zakupu”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> faktury dostawców krajowych i zagranicznych łącznie z naliczonym podatkiem od towarów i usług, zwanym dalej podatkiem VAT,	<ul style="list-style-type: none"> wartość przyjętych dostaw i usług

Konto 300 służy do ewidencji rozliczenia zakupu materiałów, towarów, robót i usług, a w szczególności do ustalenia wartości materiałów, towarów w drodze oraz wartości dostaw niefakturowanych. Za pośrednictwem konta 300 można rozliczyć również:

- 1) odchylenia od cen ewidencyjnych, od rzeczywistych cen zakupu lub cen nabycia,
- 2) koszty zakupu zawarte w fakturach dostawców,
- 3) opłaty manipulacyjne pobierane przez urząd celny przy imporcie,
- 4) niedobory, szkody i nadwyżki w transporcie,
- 5) reklamacje dotyczące faktur dostawców

Konto 310-„Materiały”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenia wartości i ilości stanu zapasów materiałów	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenia ilości i wartości stanu zapasów materiałów

Konto 310 służy do ewidencji zapasów materiałów , w tym także opakowań i odpadków, znajdujących się w magazynach własnych i obcych oraz we własnym i obcym przerobie.

Konto 310 może wykazywać saldo Wn, które wyraża stan zapasów , w cenach zakupu, nabycia lub w stałych cenach ewidencyjnych.

Konto 340-„Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów i towarów”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • odchylenia debetowe i rozliczenie odchyleń kredytowych	<ul style="list-style-type: none"> • rozliczenia kredytowe i rozliczenie odchyleń debetowych

Konto 340 służy do ewidencji różnic pomiędzy ceną ewidencyjną materiałów , towarów i artykułów spożywczych a ich rzeczywistą ceną zakupu lub nabycia

Ewidencja szczegółowa do konta 340 powinna zapewnić co najmniej podział odchyleń na dotyczące materiałów , towarów i artykułów spożywczych, z ewentualnym dalszym podziałem za grupy zapasów

Konto 340 może wykazywać saldo Wn i Ma , które oznacza stan odchyleń dotyczących materiałów i towarów ujętych na kontach 310 i 330.

Zespół 4-„Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”

Konta zespołu 4 „koszty według rodzajów i ich rozliczenie” służą do ewidencji kosztów w układzie rodzajowym i ich rozliczenia. Poniesione koszty ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich powstania niezależnie od terminu ich zapłaty. Zmniejszenia uprzednio zarachowanych kosztów dokonuje się na podstawie dokumentów korygujących koszty (np. faktur korygujących).

Nie księguje się na kontach zespołu 4 kosztów finansowanych-zgodnie z odrębnymi przepisami z funduszy celowych i innych oraz kosztów inwestycji, pozostałych kosztów operacyjnych, i kosztów operacji finansowych .

Ewidencję szczegółową do kont zespołu 4 prowadzi się według podziałek klasyfikacji planu finansowego oraz w przekrojach dostosowanych do potrzeb planowania, analiz oraz w sposób umożliwiający sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach obowiązujących jednostkę.

Konto400-„Amortyzacja”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • naliczone odpisy amortyzacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenia odpisów amortyzacyjnych • przeksięgowanie poniesionych kosztów na konto 860 na koniec roku obrotowego

Konto 400 służy do ewidencji naliczonych odpisów amortyzacji od środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, od których odpisy umorzeniowe są dokonywane stopniowo według stawek amortyzacyjnych

Konto 400 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które wyraża wysokość poniesionych kosztów amortyzacji. Saldo konta 400 przenosi się w końcu roku obrotowego na konto 860.

Konto 401-„Zużycie materiałów i energii”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • poniesione koszty z tytułu zużycia materiałów i energii 	<ul style="list-style-type: none"> • przeniesienie poniesionych kosztów z tytułu zużycia materiałów i energii oraz na dzień bilansowy przeniesienie salda poniesionych w ciągu roku kosztów zużycia materiałów i energii na konto 860

Konto 401 służy do ewidencji kosztów zużycia materiałów i energii niematerialnych i prawnych, od których odpisy umorzeniowe są dokonywane stopniowo według stawek amortyzacyjnych.

Konto 401 może wykazywać w ciągu roku obrotowe na cele działalności podstawowej i ogólnego zarządu. saldo Wn,

Na koncie tym będą podlegały ewidencji koszty klasyfikowane do następujących paragrafów:

- § 421 zakup materiałów i wyposażenia
- § 424 zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek
- § 426 zakup energii

Konto 402-„ Usługi obce”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • poniesione koszty usług obcych 	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie poniesionych kosztów oraz na dzień bilansowy przeniesienie kosztów usług obcych na konto 860

Konto 402 służy do ewidencji kosztów usług obcych wykonywanych na rzecz działalności podstawowej jednostki

Na koncie tym będą ewidencjonowane koszty klasyfikowane do paragrafów:

- § 427 zakup usług remontowych
- § 428 zakup usług zdrowotnych
- § 430 zakup usług pozostałych
- § 433 zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek jst
- § 434 zakup usług remontowo- konserwatorskich dotyczących obiektów zabytkowych będących w użytkowaniu jednostek budżetowych
- § 435 zakup usług dostępu do sieci Internet
- § 436 opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej
- § 437 opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej
- § 438 zakup usług obejmujących tłumaczenia
- § 439 zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz , analiz i opinii
- § 440 opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe.

Konto 403-„ Podatki i opłaty”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> poniesione koszty z tytułu podatku akcyzowego, podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz opłat o charakterze podatkowym, opłaty notarialnej, opłaty skarbowej i opłaty administracyjnej oraz składek i wpłat do organizacji międzynarodowych 	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenia poniesionych kosztów oraz na dzień bilansowy – przeniesienie kosztów z tego tytułu na konto 860

Na koncie tym będą ewidencjonowane koszty klasyfikowane do paragrafów:

- § 285 wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2 % uzyskanych wpływów z podatku rolnego
- § 414 wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- § 448 podatek od nieruchomości
- § 449 pozostałe podatki na rzecz budżetu
- § 450 pozostałe podatki na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego
- § 451 opłaty na rzecz budżetu państwa
- § 452 opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Konto 404-„Wynagrodzenia”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> ujmuje się kwotę należnego pracownikom i innym osobom fizycznym wynagrodzenia brutto (tj. bez potrąceń różnych tytułów dokonywanych na listach płac) 	<ul style="list-style-type: none"> korekty uprzednio zaewidencjonowanych kosztów działalności podstawowej z tytułu wynagrodzeń oraz na dzień bilansowy przenosi się je na konto 860

Konto 404 służy ewidencji Kosztów działalności podstawowej z tytułu wynagrodzeń z pracownikami i innymi osobami fizycznymi zatrudnionymi na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy agencyjnej i innych umów zgodnie z odrębnymi przepisami

Na koncie tym będą ewidencjonowane koszty klasyfikowane do paragrafów :

- § 401 wynagrodzenia osobowe pracowników
- § 404 dodatkowe wynagrodzenie roczne
- § 409 honoraria
- § 410 wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne
- § 417 wynagrodzenia bezosobowe

Konto 405-„ Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> ujmuje się poniesione koszty z tytułu ubezpieczeń społecznych i świadczeń na rzecz pracowników i osób fizycznych za , umowy o dzieło i innych umów, które nie są zaliczane do wynagrodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenia kosztów z tytułu ubezpieczenia społecznego i świadczeń na rzecz pracowników i osób fizycznych zatrudnionych na umowę o pracę, umowy o dzieło, a na dzień bilansowy

grodzień	przenosi się je na konto 860
<p>Konto 405 służy do ewidencji działalności podstawowej z tytułu różnego rodzaju świadczeń na rzecz pracowników i innych osób fizycznych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło i innych umów, które nie są zaliczane do wynagrodzeń.</p> <p>Na koncie tym będą ewidencjonowane koszty klasyfikowane do paragrafów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - § 302 wydatki osobowe niezaliczne do wynagrodzeń - § 411 składki na ubezpieczenia społeczne - § 412 składki na fundusz pracy - § 413 składki na ubezpieczenia zdrowotne - § 444 odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych - § 428 zakup usług zdrowotnych (jeśli dotyczy własnych pracowników) 	

Konto 407 – „Inne świadczenia finansowane z budżetu”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • ujmuje się poniesione koszty z tytułu nagród o charakterze szczególnym niezaliczane do wynagrodzeń (§304), świadczeń społecznych (§ 311), stypendia dla uczniów (§ 324), stypendia różne (§ 325), innych form pomocy dla uczniów (§ 326) 	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenia kosztów z drugostronnie wymienionych tytułów, a na dzień bilansowy przenosi się je na konto 860

Konto 408-., Pozostałe obciążenia”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • ujmuje się poniesione koszty z tytułu wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin lub związków powiatów na dofinansowanie zadań bieżących (§ 290); zwrot dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub nadmiernej wysokości (§ 291); wpłaty jst do budżetu państwa (§ 293); zwrot do budżetu państwa nienależnie pobranej subwencji ogólnej za lata poprzednie (§ 294); staże i specjalizacje medyczne (§ 432); składki do organizacji międzynarodowych (§ 454) 	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenia kosztów z drugostronnie wymienionych tytułów, a na dzień bilansowy przenosi się je na konto 860

Konto 409 – „Pozostałe koszty rodzajowe”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> poniesione koszty z niżej wymienionych tytułów	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenia kosztów z niżej wymienionych tytułów, a na dzień bilansowy ujmuje się przeniesienie poniesionych kosztów na konto 860

Konto 409 służy do ewidencji kosztów działalności podstawowej, które nie kwalifikują się do ujęcia na kontach 400-405. Na koncie tym ujmuje się w szczególności zwroty wydatków na używanie samochodów prywatnych pracowników do zadań służbowych, koszty krajowych i zagranicznych podróży służbowych, koszty ubezpieczeń majątkowych i osobowych, odpraw z tytułu wypadków przy pracy oraz innych kosztów niezaliczanych do kosztów działalności finansowej i pozostałych kosztów operacyjnych.

Na koncie tym będą ewidencjonowane przykładowo koszty klasyfikowane do następujących paragrafów:

- § 300- wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy
- § 303 – różne wydatki na rzecz osób fizycznych
- § 415 – dopłaty w spółkach prawa handlowego
- § 416 – pokrycie ujemnego wyniku finansowego i przyjętych zobowiązań po likwidowanych i przekształconych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych
- § 441 – podróże służbowe krajowe
- § 442 – podróże służbowe zagraniczne
- § 443- różne opłaty i składki
- § 490 – pokrycie zobowiązań zakładów opieki zdrowotnej

Konto 490-„Rozliczenie kosztów”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenie rozliczeń między okresowych, w korespondencji z kontem 640	<ul style="list-style-type: none"> poniesione koszty rodzajowe, zaewidencjonowane na koncie 400, 401, 402, 403, 404, 405, 407, 408, 409 i nie podlegające rozliczeniu w czasie oraz przypadające na przyszłe okresy, w korespondencji z kontem 640

Konto 490 w jednostkach nie prowadzących kont zespołu 5 „Koszty według typów działalności i ich rozliczenie” służy do ujęcia:

- 1) w korespondencji z kontem 640 „Rozliczenia międzyokresowe kosztów” kosztów rozliczanych w czasie (w okresach późniejszych), które ujęte były na koncie 400, 401, 402, 403, 404, 405, 4-07, 408, 409 w wartości poniesionej,
- 2) zmniejszeń rozliczeń międzyokresowych kosztów oraz rezerw tworzonych na koszty, w korespondencji z kontem 640 „Rozliczenia między okresowe kosztów”,
- 3) kosztów zgromadzonych na koncie 700 oraz kosztów niewliczanych do sprzedanych produktów i towarów, lecz wprost obciążających wynik finansowy oraz ewentualne koszt zakupu i sprzedaży towarów ujęte na kontach 730 i 760

Saldo konta 490 przenoszone jest w końcu roku obrotowego na konto 860.

Zespół 6-„Produkty”

Konta zespołu 6 służą do ewidencji przychodów, rozchodów i stanów produktów wytworzonych przez jednostkę Az kosztów rozliczonych w czasie.

Konto 640-„Rozliczenia międzyokresowe kosztów”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> koszty proste i złożone poniesione w okresie sprawozdawczym, a dotyczące przyszłych okresów, oraz koszty poniesione w okresie sprawozdawczym, w związku z którymi w poprzednich okresach dokonano rozliczenia międzyokresowego kosztów (bierne)	<ul style="list-style-type: none"> prawdopodobne zobowiązania przypadające na bieżący okres sprawozdawczy oraz zaliczanie do kosztów okresu sprawozdawczego kosztów poniesionych w okresach poprzednich.

Konto 640 służy do ewidencji kosztów przyszłych okresów (rozliczenia czynne) oraz prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy (rozliczenia bierne).

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 640 powinna umożliwić ustalenie:

- wysokości tych kosztów zakupu, które podlegają rozliczeniu w czasie,
- wysokości innych rozliczeń między okresowych kosztów z dalszym podziałem według ich tytułów.

Saldo Wn konta 640 wyraża koszty przyszłych okresów, a saldo Ma- stan prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy.

Zespół 7-„Przychody , dochody i koszty ”

Konta zespołu 7”Przychody , dochody i koszty ” służą ewidencji:

- przychodów i kosztów ich osiągnięcia z tytułu produktów, towarów, przychodów i kosztów operacji finansowych oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych,
- podatków nieujętych na koncie 403,
- dotacji i subwencji otrzymanych, które wpływają na wynik finansowy, oraz dotacji przekazanych.

Ewidencję szczegółową prowadzi się według pozycji planu finansowego oraz stosownie do potrzeb planowania, analizy i sprawozdawczości oraz obliczenia podatków.

Konto 700- „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> koszt wytworzenia sprzedanych produktów obejmujący rzeczywisty koszt wytworzenia, za który uważa się również wartość produktów w cenach ewidencyjnych, skorygowaną o odchylenia od cen ewidencyjnych, w korespondencji z kontem 490	<ul style="list-style-type: none"> przychody ze sprzedaży w korespondencji z kontami przede wszystkim zespołu 1 i 2 oraz ewentualnie 0 i 8 oraz 4

Konto 700 służy do ewidencji sprzedaży produktów (wyrobów gotowych i półfabrykatów oraz robót i usług) własnej działalności na rzecz obcych jednostek oraz działalności finansowo wy-

odrębnionej własnej jednostki oraz kosztu ich wytworzenia.

Ewidencja szczegółowa do konta 700 powinna zapewnić podział sprzedaży dostosowany do zasad wymiaru podatków oraz należnych dotacji oraz według przedmiotów i kierunków sprzedaży.

W końcu roku obrotowego przenosi się:

1) przychody ze sprzedaży na stronę Ma konta 860

2) koszt sprzedanych produktów na stronę Wn konta 490, uznając konto 700.

Na koniec roku konto 700 nie wykazuje salda.

Konto 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • odpisy z tytułu dochodów budżetowych • odpisy z tytułu podatków w korespondencji ze stroną Ma konta 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych • odpisy z tytułu należnego podatnikowi oprocentowania za nieterminowy zwrot nadpłaty w korespondencji ze stroną Ma konta 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych	<ul style="list-style-type: none"> • przychody z tytułu dochodów budżetowych • przypisy z tytułu podatków w korespondencji ze stroną Wn konta 221- Należności z tytułu dochodów budżetowych • odsetki za zwłokę i inne należności uboczne w kwocie wpłaconej – na podstawie dokumentu wpłaty w korespondencji ze stroną Wn konta 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych

Konto 720 służy do ewidencji przychodów z tytułu dochodów budżetowych związanych bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki, w szczególności dochodów, do których zalicza się podatki, składki, opłaty, inne dochody budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek, należne na podstawie odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych.

Ewidencja szczegółowa do konta 720 zapewnia wyodrębnienie przychodów z tytułu dochodów budżetowych według pozycji planu finansowego.

W zakresie podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetowych ewidencja szczegółowa prowadzona jest według zasad rachunkowości podatkowej, natomiast w zakresie podatków pobieranych przez inne organy ewidencję szczegółową stanowią sprawozdania o dochodach budżetowych sporządzane przez te organy.

W końcu roku obrotowego saldo konta 720 przenosi się na konto 860.

Na koniec roku konto 720 nie wykazuje salda.

Konto 750 – „Przychody finansowe”

	Ma
	<ul style="list-style-type: none"> • przychody z tytułu operacji finansowych, w szczególności przychody ze sprzedaży papierów wartościowych, przychody z udziałów i akcji, dywidendy oraz odsetki od udzielonych pożyczek, dyskonto przy zakupie weksli, czeków obcych i papierów wartościowych oraz odsetki za zwłokę w zapłacie należności, dodatnie różnice kursowe

Konto 750 służy do ewidencji przychodów finansowych.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 750 powinna zapewnić wyodrębnienie przycho-

dów finansowych z tytułu działań w innych podmiotach gospodarczych, należne jednostce odsetki.

W końcu roku obrotowego przenosi się obroty finansowe na stronę Ma konta 860 .

Na koniec roku konto nie wykazuje salda.

Konto 751- Koszty finansowe”

Wn	<ul style="list-style-type: none"> • ujmuje się wartość sprzedanych udziałów , akcji i innych papierów wartościowych, odsetki od obligacji, odsetki od kredytów i pożyczek, odsetki za zwłokę w zapłacie zobowiązań , z wyjątkiem obciążających środki trwałe w budowie, odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu operacji finansowych , dyskonto przy sprzedaży weksli, czeków obcych i papierów wartościowych, ujemne różnice kursowe, z wyjątkiem obciążających środki trwałe w budowie,
----	--

Konto 751 służy do ewidencji kosztów finansowych.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 751 powinna zapewnić wyodrębnienie w zakresie operacji finansowych- naliczone odsetki od pożyczek i odsetki za zwłokę od zobowiązań.

W końcu roku obrotowego przenosi się koszty operacji finansowych na stronę Wn konta 860.

Na koniec roku konto 751 nie wykazuje salda.

Konto 760-„Pozostałe przychody operacyjne”

	<p>Ma</p> <ul style="list-style-type: none"> • przychody ze sprzedaży materiałów w wartości cen zakupu lub nabycia materiałów • przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych w budowie • pozostałe przychody operacyjne, do których zalicza się w szczególności odpisane przedawnione zobowiązania, otrzymane odszkodowania, kary nieodpłatnie otrzymane ,w tym w drodze darowizny , aktywa umarzone jednorazowo, rzeczowe aktywa obrotowe, przychody o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie; • równowartość odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych nieodpłatnie przez samorządowy zakład
--	---

budżetowy, a także środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, na sfinansowanie których samorządowy zakład budżetowy otrzymał środki pieniężne, w korespondencji ze stroną Wn konta 800

- zmniejszenie stanu produktów ze stroną Wn konta 490.

Konto 760 służy do ewidencji przychodów niezwiązanych bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki, w tym wszelkich innych przychodów niż podlegające ewidencji na kontach 700, 720, 730, 750.

W końcu roku obrotowego przenosi się pozostałe przychody operacyjne na stronę Ma konta 860, w korespondencji ze stroną Wn konta 760.

Na koniec roku konto 760 nie wykazuje salda.

Konto 761-„Pozostałe koszty operacyjne”

Wn

- koszty osiągnięcia pozostałych przychodów w wartości cen zakupu lub nabycia materiałów
- pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się w szczególności kary, odpisane przedawnione, umorzone i nieściągalne należności, odpisy aktualizujące od należności, koszty postępowania spornego i egzekucyjnego oraz nieodpłatnie przekazane rzeczowe aktywa obrotowe, koszty o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie

Konto 761 służy do ewidencji kosztów niezwiązanych bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki.

Konto 761 służy również – w jednostkach ewidencjonujących koszty na kontach: 400, 401, 402, 403, 404, 405, 407, 408, 409, 490 oraz zespołu 5 – do ewidencji zapisów uzupełniających, dokonanych na kontach 5 i 6 z tytułu zwiększeń bądź zmniejszeń stanu produktów (w tym także rozliczeń międzyokresowych kosztów), w korespondencji z innymi kontami niż konto 490, konta zespołu 5 lub 6 oraz konta kosztu własnego sprzedaży w zespole 7. Na stronie Wn Konta 761 (w korespondencji ze stroną Ma konta 490) ujmuje się zwiększenie stanu produktów.

W końcu roku obrotowego przenosi się :

- 1) na stronę Wn konta 490 – koszty związane z zakupem i sprzedażą składników majątku, jeśli zostały ujęte na koncie 761, w korespondencji ze stroną Ma konta 761;
- 2) na stronę Wn konta 860 pozostałe koszty operacyjne, w korespondencji ze stroną Ma konta 761

Na koniec roku konto 761 nie wykazuje salda.

Zespół 8-„Fundusze, rezerwy i wynik finansowy”

Konta zespołu 8 służą do ewidencji funduszy, wyniku finansowego, dotacji z budżetu, rezerw i rozliczeń między okresowych przychodów.

Konto 800-„Fundusz jednostki”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenia funduszu	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenia zgodne z odrębnymi przepisami regulującymi gospodarkę finansową jednostki

Konto 800 służy ewidencji równowartości majątku trwałego i obrotowego jednostki i ich zmian. Na stronie Wn konta 800 ujmuje się w szczególności:

- 1) przeksięgowanie straty bilansowej roku ubiegłego z konta 860,
- 2) przeksięgowanie, pod datą sprawozdania budżetowego, zrealizowanych dochodów budżetowych z konta 222 lub 130,
- 3) przeksięgowanie, w końcu roku obrotowego, dotacji z budżetu i środków budżetowych wykorzystanych na inwestycje z konta 810,
- 4) różnice z aktualizacji wyceny środków trwałych,
- 5) wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych oraz wniesionych w formie wkładu niepieniężnego (aportu) środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych w budowie,
- 6) Wartość pasywów przejętych od zlikwidowanych jednostek.

Na stronie Ma konta 800 ujmuje się w szczególności:

- 1) przeksięgowanie zysku bilansowego roku ubiegłego z konta 860,
- 2) przeksięgowanie pod datą sprawozdania finansowego, zrealizowanych wydatków budżetowych z konta 223 lub 130,
- 3) przeksięgowanie pod datą sprawozdania finansowego, zrealizowanych wydatków ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi z konta 228,
- 4) wpływy środków przeznaczonych na finansowanie inwestycji,
- 5) różnice z aktualizacji wyceny środków trwałych,
- 6) nieodpłatne otrzymanie środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych w budowie,
- 7) Wartość aktywów przejętych od zlikwidowanych jednostek;
- 8) Wartość objętych akcji i udziałów.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 800 powinna zapewnić możliwość ustalenia przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki.

Saldo konta 800 oznacza stan funduszu jednostki.

Konto 810-”Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • Wartość dotacji przekazanych z budżetu w części uznanej za wykorzystane lub rozliczone, w korespondencji z kontem 224 • Równowartość wydatków dokonanych	<ul style="list-style-type: none"> • Przeksięgowanie, w końcu roku obrotowego salda konta 810 na konto 800

przez jednostki budżetowe ze środków budżetu na finansowanie :środków trwałych w budowie, zakupu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

- Wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone, w korespondencji z kontem 224

Konto 810 służy do ewidencji dotacji budżetowych, płatności z budżetu środków europejskich oraz środków z budżetu na inwestycje.

Ewidencję analityczną do konta 810 prowadzi się według podziałek klasyfikacji, jednostek, którym dotacje przekazano i przeznaczenia dotacji.

Na koniec roku konto 810 nie wykazuje salda.

Konto 840-„Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie lub rozwiązanie rezerw • rozliczenie poprzez zaliczenie ich do przychodów roku obrotowego 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzenie i zwiększenie rezerwy • powstanie i zwiększenia rozliczeń między okresowych przychodów

Konto 840 służy do ewidencji przychodów zaliczanych do przyszłych okresów oraz innych rozliczeń między okresowych i rezerw.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 840 [powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu:

- 1) rezerwy oraz przyczyn jej zwiększeń i zmniejszeń ;
- 2) rozliczeń międzyokresowych przychodów z poszczególnych tytułów oraz przyczyn ich zwiększeń i zmniejszeń

Konto 840 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan rezerw i rozliczeń między okresowych przychodów.

Konto 851-„Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenia funduszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenia funduszu

Konto 851 służy do ewidencji stanu zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Środki pieniężne tego funduszu, wyodrębnione są na specjalnym rachunku bankowym, ujmuje się na koncie 135 „Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia”. Pozostałe środki majątkowe ujmuje się na odpowiednich kontach działalności podstawowej jednostki (z wyjątkiem kosztów i przychodów podlegających sfinansowaniu z funduszu).

Saldo Ma konta 851 wyraża stan zakładowego funduszy świadczeń socjalnych.

Ewidencja szczegółowa do konta 851 powinna pozwolić na wyodrębnienie:

- 1) stanu zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych;
- 2) wysokości poniesionych kosztów i wysokości uzyskanych przychodów oraz poszczególne rodzaje działalności socjalnej.

Konto 853-„Fundusze pozabudżetowe”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> koszty oraz inne niż koszty zmniejszenia funduszy	<ul style="list-style-type: none"> przychody oraz pozostałe zwiększenia funduszy

Konto 853 służy do ewidencji stanu, zwiększeń i zmniejszeń funduszy celowych. Saldo Ma wyraża stan funduszy celowych.

Konto 855-„Fundusz mienia zlikwidowanych jednostek”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenia funduszu z tytułu sprzedaży mienia lub jego likwidacji	<ul style="list-style-type: none"> stan funduszu i jego zwiększenia o równowartość mienia zlikwidowanych przedsiębiorstw lub innych jednostek organizacyjnych, ustaloną na podstawie bilansów tych jednostek, w korespondencji z kontem 015

Konto 855 służy do ewidencji równowartości mienia zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, komunalnych lub innych jednostek organizacyjnych, przejętego przez organy założycielskie i nadzorujące.

Saldo Ma konta 855 wyraża stan funduszu mienia zlikwidowanych przedsiębiorstw lub innych jednostek organizacyjnych, przejętego przez organ założycielski lub nadzorujący, a nie przekazanego spółkom, innym jednostkom organizacyjnym lub nie przejętego na własne potrzeby, lub wartość mienia sprzedanego, ale jeszcze niespłaconego.

Konto 860-„Wynik finansowy”

Wn	Ma
<p>W końcu roku obrotowego ujmuje się sumę:</p> <ul style="list-style-type: none"> poniesionych kosztów, w korespondencji z kontem 400, 401, 402, 403, 404, 405, 407, 408 i 409 zmniejszeń stanu produktów oraz rozliczeń międzyokresowych w stosunku do stanu na początek roku, w korespondencji z kontem 490, w jednostkach stosujących to konto, wartości sprzedanych towarów w cenie zakupu lub nabycia, w korespondencji z kontem 730, oraz materiałów w korespondencji z kontem 760, dotacji przekazanych na finansowanie działalności podstawowej samodzielnie bilansujących oddziałów oraz na inwe-	<p>Ujmuje się w końcu roku obrotowego sumę:</p> <ul style="list-style-type: none"> uzyskanych przychodów, w korespondencji z poszczególnymi kontami zespołu 7, zwiększeń stanu produktów oraz rozliczeń międzyokresowych w stosunku do stanu na początek roku, w korespondencji z kontem 490, dotacji otrzymanych na finansowanie działalności podstawowej, w korespondencji z kontem 740, pokrycia kosztów amortyzacji, w korespondencji z kontem 761.

- stycje samorządowych zakładów budżetowych , w korespondencji z kontem 740,
- kosztów operacji finansowych, w korespondencji z kontem 751, oraz pozostałych kosztów operacyjnych, w korespondencji z kontem 761,
- obowiązkowych zmniejszeń wyniku finansowego, w korespondencji z kontem 870.

Konto 860 służy do ustalania wyniku finansowego jednostki .

Saldo konta 860 wyraża na koniec roku obrotowego wynik finansowy jednostki, saldo Wn - stratę netto, saldo Ma-zysk netto. Saldo przenoszone jest w roku następnym na konto 800.

Konta pozabilansowe

Konto 976- „Wzajemne rozliczenia między jednostkami”

Konto służy do ewidencji kwot wynikających ze wzajemnych rozliczeń między jednostkami w celu sporządzenia łącznego sprawozdania finansowego.

Konto 980- „Plan finansowy wydatków budżetowych”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • plan finansowy wydatków budżetowych oraz jego zmiany 	<ul style="list-style-type: none"> • równowartość zrealizowanych wydatków budżetu, • wartość planu niewygasających wydatków budżetu do realizacji roku następnym • wartość planu niezrealizowanego i wygasłego

Konto 980 służy do ewidencji planu finansowego wydatków budżetowych dysponenta środków budżetowych.

Ewidencja szczegółowa do konta 980 jest prowadzona w szczególności planu finansowego wydatków budżetowych.

Konto 980 nie wykazuje salda na koniec roku.

Konto 981-„Plan finansowy niewygasających wydatków”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • plan finansowy niewygasających wydatków budżetowych 	<ul style="list-style-type: none"> • równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych obciążających plan finansowy • wartość planu niewygasających wydatków budżetowych w części niezrealizowanej lub wygasłej

Konto 981 służy do ewidencji planu finansowego niewygasających wydatków budżetowych dysponenta środków budżetowych.

Ewidencję szczegółową do konta 981 prowadzi się w szczególności planu finansowego nie-

wygasających wydatków budżetowych.
Konto 981 nie wykazuje salda na koniec roku.

Konto 998-„Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym, • równowartość zaangażowanych wydatków, które będą obciążały wydatki roku następnego	<ul style="list-style-type: none"> • zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym.

Konto 998 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej danego roku budżetowego.

Na koniec roku konto 998 nie wykazuje salda.

Ewidencja szczegółowa do konta 998 prowadzona jest według podziałek klasyfikacyjnych planu niewygasających wydatków.

Konto 999-„Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> • równowartość zaangażowanych wydatków budżetowych w latach poprzednich, a przeznaczonych do realizacji roku budżetowym	<ul style="list-style-type: none"> • wysokość zaangażowanych wydatków lat przyszłych

Konto 999 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat. Na koniec roku konto 999 może wykazywać saldo Ma oznaczające zaangażowanie wydatków budżetowych lat przyszłych.

Ewidencja szczegółowa do konta 999 prowadzona jest według podziałek klasyfikacyjnych i powinna zapewnić w szczególności ustalenie kwoty niewygasających wydatków.

WÓJT

mgr Marzena Urban-Żelazowska

Ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych

- 1) Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy , okresem sprawozdawczym jest miesiąc
- 2) Księgi rachunkowe Urzędu Gminy prowadzone są komputerowo – wykaz oprogramowania i daty rozpoczęcia eksploatacji stanowi załącznik Nr 4
- 3) Program komputerowy spełnia wymagania wynikające z art.10.ust.1 pkt 3b ustawy o rachunkowości i zapewnia wzajemne powiązania poszczególnych zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe jako całość. Ponadto oddzielne komputerowe zbiory danych są równoważne dziennikowi, księdze głównej, księgom pomocniczym, zestawieniu obrotów i sald księgi głównej oraz sald ksiąg pomocniczych.
- 4) ponoszone koszty ujmuje się tylko na kontach zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie
- 5) Prowadzone są oddzielne rachunki bankowe dla budżetu , jednostki budżetowej dochody i jednostki budżetowej wydatki.
- 6) Środki trwałe , do których nie ma tytułu prawnego ujmuje się w ewidencji pozabilansowej
- 7) Odpisy aktualizujące wartość należności są dokonywane na dzień bilansowy.
- 8) Odsetki od należności i zobowiązań ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek naliczonych na koniec tego kwartału. Odsetki naliczone na koniec kwartału wyksięgowuje się w następnym kwartale.
- 9) Naliczone na koniec kwartału odsetki od należności podatkowych i opłat traktuje się jako należności wątpliwe i tworzy się odpis aktualizujący w wysokości 100%.
- 10) Do ksiąg rachunkowych danego okresu należy wprowadzić każde zdarzenie , które nastąpiło w tym okresie. Podstawą dokonania zapisu są dowody księgowe. Przyjmuje się ,że do ksiąg rachunkowych danego miesiąca ujmuje się dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczych w tym miesiącu , które wpłyną do Referatu Finansowego po opisie merytorycznym do piątego dnia miesiąca następnego, a jeżeli dzień ten przypada na dzień wolny od pracy (w tym w sobotę)- do następnego dnia roboczego przed tym dniem. Dowody księgowe, które wpłyną po

tym terminie ujmowane są w księgach rachunkowych miesiąca następnego, z zastrzeżeniem zamknięcia roku (miesiąca grudnia).

- 11) Księgi rachunkowe za poszczególne okresy sprawozdawcze (miesiące), z wyjątkiem m-ca grudnia zamyka się nie wcześniej niż po wprowadzeniu wszystkich zapisów dotyczących danego okresu i nie później niż do 25 dnia następnego miesiąca.
- 12) Dowody księgowe dotyczące zdarzeń danego roku, wprowadza się do ewidencji księgowej tego roku jeśli wpłyną po opisie merytorycznym do 20 marca roku następnego- są wykazane w sprawozdaniu finansowym i korekcie sprawozdań rocznych.
- 13) Podstawę zapisów w księgach rachunkowych stanowią następujące dowody księgowe: decyzje administracyjne, wpłaty bankowe,
- 14) Dekretacja dowodów księgowych ujmowanych w księgach rachunkowych jest Umieszczana bezpośrednio na dowodach księgowych lub dołączona do dowodu w formie wydruku lub luźnej karty. Dołączona informacja jest złączona z dowodem księgowym bądź jest jednoznacznie przypisana do ww. dowodu.
- 15) Ponoszone z góry wydatki dotyczące w szczególności kosztów zakupu prenumeraty, biletów, opłat abonamentowych, ubezpieczeń majątkowych i rzeczowych oraz inne płatności ponoszone za okres przekraczający jeden miesiąc, nie podlegają rozliczeniom w czasie za pośrednictwem rozliczeń międzyokresowych kosztów ze względu na nieistotny wpływ na sytuację finansową oraz rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji finansowej i majątkowej jednostki i wyniku finansowego. Operacje te ujmuje się w całości w kosztach miesiąca, w którym został dokonany wydatek.
- 16) Koszty usług telefonicznych wraz z abonamentem, zakupu energii i innych o podobnym charakterze z uwagi na cykliczność i porównywalność kwot w poszczególnych miesiącach księgowane są do danego roku w następujący sposób: dowody księgowe za pełny okres rozliczeniowy i abonament zaliczane są do kosztów danego roku, w którym przypada okres rozliczeniowy, dowody księgowe za okres rozliczeniowy w dwóch różnych, rocznych okresach sprawozdawczych są ujmowane w kosztach wg miesiąca sprzedaży wskazanego na dokumencie rozliczeniowym.
- 17) Ewidencja szczegółowa należności podatkowych i opłat prowadzona jest w księgowości podatkowej i stanowi integralną część ewidencji księgowej Urzędu.

18) Należności z tytułu wydatków niewyegzekwowane do końca roku budżetowego i będące należnościami z tytułu dochodów roku następnego podlegają przeksięgowaniu na konto 221- Należności z tytułu dochodów budżetowych pod data 31. grudnia.

19) Jednorazowo przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania umarza się :

a) meble i dywany

b) odzież i umundurowanie

c) pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych , dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100 % ich wartości, w momencie oddania do używania.

20) środki trwałe umarza się i amortyzuje wg stawek określonych w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

21) W przypadku nieistotnej wartości początkowej (o wartości nie przekraczającej 1000 zł) składnika majątku spełniającego warunki uznania za środek trwały nie zostaje ujęty w środkach trwałych, a jego wartość początkowa zostaje jednorazowo odpisana w ciężar kosztów materiałów pod datą oddania do użytkowania, jednocześnie jednak przedmiot objęty zostaje ilościową lub ilościowo-wartościową ewidencją pozabilansową lub bezpośrednio w ciężar kosztów materiałów pod datą oddania do użytkowania.

22) Podpis Głównego księgowego przy zatwierdzeniu do zapłaty wskazuje podziałkę klasyfikacji budżetowej i zgodność z planem finansowym natomiast nie stanowi zatwierdzenia wypłaty.

Dokonując kwalifikacji danego składnika majątkowego o wartości nieprzekraczającej kwoty 1000 zł do wprowadzenia do ewidencji pozabilansowej, należy oprócz ceny jednostkowej, wziąć pod uwagę trwałość (stopień eksploatacji) i użyteczność (przeznaczenie) zgodnie z zasadą gospodarności i racjonalności.

23) Zwroty wydatków w danym roku ujmuje się na zmniejszenie wydatków – dwustronny zapis ujemny na koncie 130 .

Refundacja wynagrodzenia z Urzędu Pracy jest przyjmowana jako zmniejszenie wydatków w tym samym roku budżetowym.

24) Należności z tytułu podatków i opłat pobieranych przez Urzędy skarbowe dokonywane są na koniec kwartału na podstawie sprawozdania (zaległości i nadpłaty);

25) Do dokonania likwidacji środków trwałych takich jak sprzęt RTV ,sprzęt komputerowy nie jest konieczna ekspertyza techniczna tylko stwierdzenie komisji o nieprzydatności do użytku i zgoda kierownika jednostki.

26) Przez teren strzeżony należy rozumieć takie miejsce składowania (magazynowania) zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych (posiadające ogrodzenie uniemożliwiające przedostanie się osób nieupoważnionych), dozorowane stale przez straż zakładową lub wynajętą w tym celu firmę zajmującą się ochroną mienia, a także odrębnie stojące obiekty (budynki) posiadające zamknięcie uniemożliwiające przedostanie się do wewnątrz bez pozostawienia śladów włamania.

27) Konta ksiąg pomocniczych (analityka) zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym, jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek, komputerowych zbiorów danych uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej. Konta analityczne tworzy się w miarę potrzeb poprzez dodanie wyróżnika do konta księgi głównej.

Prowadzona bieżąca aktualizacja kont analitycznych nie wymaga odrębnego zarządzenia.

28) Zdarzenia w tym operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniach finansowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

29) Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się wg. stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych.

30) Dochody i wydatki księguje się w terminie zapłaty lub wpływu.

31) Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się jednorazowo za okres całego roku w grudniu.

32) Okres umarzania wartości niematerialnych i prawnych wynosi 36 miesięcy, a prawa wieczystego gruntu wynosi 12 m-cy.

33) Dolną granicę wartości części dodatkowych i części peryferyjnych ujmowanych jako zwiększenie wartości księgowej brutto środka trwałego ustala się w wysokości 3.500 zł.

34) W przypadku zakupu jednakowych składników majątkowych spełniających definicję środków trwałych, których cena jednostkowa nie przekracza 3.500 zł, ale łączna kwota zakupu przekracza 10.000 zł, podlegają one ujęciu w ewidencji bilansowej środków trwałych jako składniki zbiorczego obiektu inwentarzowego zespolonego rodzajowo z jednoczesnym dokonywaniem od nich odpisów amortyzacyjnych na zasadach ogólnych.

35) Jeżeli nakłady poniesione na ulepszenie danego obiektu są w skali roku niższe niż 3.500 zł, wówczas uznaje się je za koszty bieżącej działalności.

36) Zobowiązania z tytułu dostaw wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, czyli łącznie z odsetkami naliczonymi na koniec każdego kwartału..

37) Rzeczowe składniki majątku obrotowego (w tym materiały, otrzymane nieodpłatnie) wycenia się na dzień bilansowy według cen nabycia przy zastosowaniu zasady pierwsze przyszło- pierwsze wyszło. Jednostka co do zasady nie prowadzi ewidencji obrotu materiałowego, za wyjątkiem materiałów nie przeznaczonych do bieżącego zużycia.

Zakupione materiały (w tym paliwo, środki czystości, materiały biurowe) przekazywane są bezpośrednio do użycia w momencie i ewidencjonowane w koszty zakupu.

38) Środki pieniężne w kasie i na rachunku bankowym wycenia się według wartości nominalnej.

39) Walutę obcą wycenia się według kursu średniego danej waluty ustalonego przez Prezesa NBP na ten dzień. W ciągu roku operacje sprzedaży i kupa walut oraz operacje zapłaty należności lub zobowiązań wycenia się po kursie kupna lub sprzedaży banku, z którego usług korzysta jednostka.

40) Zobowiązania finansowe wycenia się w kwocie wymagalnej zapłaty, tj. wraz z należnymi odsetkami.

41) Fundusze oraz pozostałe aktywa i pasywa – wg wartości nominalnej.

42) Przewiduje się stosowanie uproszczeń polegających na zbiorczym księgowaniu operacji gospodarczych jednorodnych przeprowadzonych w jednym dniu.

43) Przewiduje się stosowanie dowodu zastępczego w udokumentowaniu operacji gospodarczych takich jak:

- biletów parkingowych,
- asygnat zastępczych Poczty Polskiej,
- potwierdzenia opłaty skarbowej - dla potrzeb jednostki,
- opłat sądowych i notarialnych,
- akty notarialne,
- nota księgową,
- kasowy dowód wpłaty za usługę bankową.

45) Nowoprzyjęte środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się począwszy od następnego miesiąca po miesiącu, w którym przyjęto do używania.

46) Przeniesienia sumy zrealizowanych dochodów budżetowych (konto 222) i wydatków budżetowych (konto 223) dokonuje się na podstawie rocznego sprawozdania.

47) uregulowania w zakresie podatku VAT są zawarte w „Procedurze ewidencji księgowej podatku VAT w Urzędzie Gminy i Budżecie Gminy Sadowie w związku z centralizacją podatku VAT”.

WÓJT
RU
mgr Marzena Urban-Żelazowska

Metody wyceny aktywów i pasywów

§ 1

Poszczególne składniki aktywów i pasywów wycenia się stosując rzeczywistość poniesione na ich nabycie (wytworzenie) ceny (koszty), z zachowaniem zasady ostrożności.

§ 2

Aktywa i pasywa wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w sposób następujący:

- 1) środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne - według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,
- 2) środki trwałe w budowie - w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,
- 3) udziały w innych jednostkach oraz inne inwestycje zaliczone do aktywów trwałych - według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości lub według wartości godziwej; wartość w cenie nabycia można przeszacować do wartości w cenie rynkowej, a różnicę z przeszacowania rozliczyć zgodnie z § 12 ust. 4,
- 4) udziały w jednostkach podporządkowanych - według zasad określonych w pkt 3, z tym że udziały zaliczane do aktywów trwałych mogą być wycenione metodą praw własności,
- 5) inwestycje krótkoterminowe - według ceny (wartości) rynkowej albo według ceny nabycia lub ceny (wartości) rynkowej, zależnie od tego, która z nich jest niższa, a krótkoterminowe inwestycje, dla których nie istnieje aktywny rynek w inny sposób określonej wartości godziwej,
- 6) rzeczowe składniki aktywów obrotowych - według cen nabycia lub kosztów wytworzenia nie wyższych od cen ich sprzedaży netto na dzień bilansowy, (dodatnie różnice) lub koszty finansowe
- 7) należności i udzielone pożyczki - w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem ostrożności,
- 8) zobowiązania - w kwocie wymagającej zapłaty, przy czym zobowiązania finansowe, których uregulowanie zgodnie z umową następuje drogą wydania aktywów finansowych innych niż środki pieniężne lub wymiany na instrumenty finansowe - według wartości godziwej,
- 9) Różnice kursowe powstałe w związku z wyceną na dzień bilansowy rozrachunków wyrażonych w walutach obcych odnosi się następująco:
  - nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi dotyczącymi jednej waluty zalicza się do kosztów operacji finansowych
  - nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi dotyczącymi jednej waluty zalicza się do przychodów finansowych,
- 10) rezerwy - w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości,
- 11) kapitały (fundusze) własne oraz pozostałe aktywa i pasywa - w wartości nominalnej,
- 12) środki pieniężne wyrażone w walutach obcych wycenia się w ewidencji wg kursu kupna lub sprzedaży banku, z którego usług jednostka korzysta. Na koniec okresu roku pieniądze wyrażone w walutach obcych wycenia się wg średniego kursu ustalonego dla tej waluty przez NBP .Różnice kursowe powstałe z wyceny odnoszone są odpowiednio na przychody finansowe (dodatnie różnice) lub koszty finansowe (ujemne różnice kursowe).

13) Należności i zobowiązania oraz inne składniki aktywów i pasywów wyrażone w walutach obcych wycenia się nie później niż na koniec kwartału, według zasad obowiązujących na dzień bilansowy.

§ 3

Cena nabycia, o której mowa w § 2, to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu, bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku, składowania lub wprowadzenia do obrotu, a obniżona o rabaty, opusty, inne podobne zmniejszenia i odzyski. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia składnika aktywów, a w szczególności przyjętego nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny - jego wyceny dokonuje się według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu.

§ 4

Koszt wytworzenia produktu obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnioną część kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu.

§ 5

Za cenę (wartość) sprzedaży netto składnika aktywów przyjmuje się możliwą do uzyskania na dzień bilansowy cenę jego sprzedaży, bez podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego, pomniejszoną o rabaty, opusty i inne podobne zmniejszenia oraz koszty związane z przystosowaniem składnika aktywów do sprzedaży i dokonaniem tej sprzedaży, a powiększoną o należną dotację przedmiotową. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny sprzedaży netto danego składnika aktywów, należy w inny sposób określić jego wartość godziwą na dzień bilansowy.

§ 6

Za wartość godziwą przyjmuje się kwotę, za jaką dany składnik aktywów mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie uregulowane na warunkach transakcji rynkowej, pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi, niepowiązаныmi ze sobą stronami.

§ 7

Trwała utrata wartości zachodzi wtedy, gdy istnieje duże prawdopodobieństwo, że kontrolowany przez jednostkę składnik aktywów nie przyniesie w przyszłości w znaczącej części lub w całości przewidywanych korzyści ekonomicznych. Uzasadnia to dokonanie odpisu aktualizującego doprowadzającego wartość składnika aktywów wynikającą z ksiąg rachunkowych do ceny sprzedaży netto, a w przypadku jej braku do ustalonej w inny sposób wartości godziwej.

§ 8

Cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obejmuje ogół ich kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania, w tym również:

1) nie podlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy,

- 2) koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich finansowania

§ 9

Na dzień nabycia lub powstania ujmuje się w księgach rachunkowych nabyte lub powstałe:

- 1) zapasy rzeczowych składników aktywów obrotowych - według cen nabycia lub kosztów wytworzenia,
- 2) należności i zobowiązania, w tym również z tytułu pożyczek - według wartości nominalnej.

§ 10

Rzeczowe składniki majątku obrotowego wycenia się na dzień bilansowy według ich wartości wynikających z ewidencji

§ 11

Jednostki mogą wyceniać materiały i towary - w cenach zakupu,

§ 12

1. Inwestycje ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich nabycia albo powstania, według ceny nabycia albo ceny zakupu, jeżeli koszty przeprowadzenia i rozliczenia transakcji nie są istotne.
2. Odpisu wyrażającego trwałą utratę wartości inwestycji zaliczonych do aktywów trwałych dokonuje się nie później niż na koniec okresu sprawozdawczego.
3. Skutki wzrostu lub obniżenia wartości inwestycji krótkoterminowych wycenionych według cen (wartości) rynkowych zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych. W przypadku stosowania innych niż określone w § 2 pkt 5 zasad wyceny krótkoterminowych inwestycji, skutki obniżenia ich wartości zalicza się do kosztów finansowych w pełnej wysokości, natomiast skutki wzrostu ich wartości zalicza się do przychodów finansowych w wysokości nie wyższej niż kwota różnic uprzednio odpisanych w koszty finansowe.
4. Skutki przeszacowania inwestycji zaliczonych do aktywów trwałych, powodujące wzrost ich wartości do poziomu cen rynkowych, zwiększają kapitał (fundusz) z aktualizacji

wyceny. Obniżenie wartości inwestycji uprzednio przeszacowanej do wysokości kwoty, o którą podwyższono z tego tytułu kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, jeżeli kwota różnicy z przeszacowania nie była do dnia wyceny rozliczona, zmniejsza ten kapitał (fundusz). W pozostałych przypadkach skutki obniżenia wartości inwestycji zalicza się do kosztów finansowych. Wzrost wartości danej inwestycji bezpośrednio wiążący się z uprzednim obniżeniem jej wartości, zaliczonym do kosztów finansowych, ujmuje się do wysokości tych kosztów jako przychody finansowe.

5. Jeżeli wartość zbytej inwestycji zaliczonej do aktywów trwałych była uprzednio przeszacowana albo wyceniana w cenie (wartości) rynkowej, lub w cenie nabycia, w zależności od tego, która z nich była niższa, zaś skutki takiej wyceny ujęto w sposób określony w ust. 4, to nadwyżkę z tytułu przeszacowania ustala się i rozlicza z kapitałem (funduszem) z aktualizacji wyceny.
6. Inwestycje zaliczone do aktywów trwałych na dzień ich przekwalifikowania do inwestycji krótkoterminowych wycenia się:
  - 1) w wartości księgowej albo cenie nabycia, w zależności od tego, która z nich jest niższa - jeżeli inwestycje krótkoterminowe wycenia się w wartości rynkowej lub cenie nabycia, zależnie od tego, która z nich jest niższa,

- 2) według wartości księgowej - jeżeli inwestycje krótkoterminowe wycenia się w wartości rynkowej.
Jeżeli przekwalifikowana inwestycja długoterminowa była uprzednio przeszacowana, a skutki przeszacowania ujęte są w kapitale (funduszu) z aktualizacji wyceny, to nie rozliczoną na dzień przekwalifikowania nadwyżkę z tytułu przeszacowania inwestycji długoterminowej zalicza się do kosztów lub przychodów finansowych.
7. Inwestycje krótkoterminowe na dzień ich przekwalifikowania do inwestycji długoterminowych wycenia się według zasad określonych w ust. 6, z tym że jeżeli inwestycja krótkoterminowa była wyceniona w wartości rynkowej, to pomimo jej przekwalifikowania wycena pozostaje bez zmiany.
8. Jeżeli ceny nabycia jednakowych albo uznanych za jednakowe, ze względu na podobieństwo rodzaju i przeznaczenie, składników inwestycji są różne, to ich rozchód wycenia się według metody wybranej przez jednostkę spośród metod, o których mowa w § 13 pkt 1-3.

§ 13

W przypadku gdy ceny nabycia albo zakupu, albo koszty wytworzenia jednakowych albo uznanych za jednakowe, ze względu na podobieństwo ich rodzaju i przeznaczenie, są różne, wartość stanu końcowego rzeczowych składników aktywów obrotowych wycenia się w zależności od przyjętej przez jednostkę metody ustalania wartości ich rozchodu, w tym zużycia, sprzedaży:

- 1) według cen przeciętnych, to jest ustalonych w wysokości średniej ważonej cen (kosztów) danego składnika aktywów,
- 2) przyjmując, że rozchód składnika aktywów wycenia się kolejno po cenach (kosztach) tych składników aktywów, które jednostka najwcześniej nabyła (wytworzyła),
- 3) przyjmując, że rozchód składników aktywów wycenia się kolejno po cenach (kosztach) tych składników aktywów, które jednostka najpóźniej nabyła (wytworzyła),
- 4) w drodze szczegółowej identyfikacji rzeczywistych cen (kosztów) tych składników aktywów, które dotyczą ściśle określonych przedsięwzięć, niezależnie od daty ich zakupu lub wytworzenia.

§ 14

Środki trwałe stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego otrzymane nieodpłatnie, na podstawie decyzji właściwego organu, mogą być wycenione w wartości określonej w tej decyzji.

§ 15

Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się i amortyzuje, przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych.

§ 16

Wartość początkowa środków trwałych i dotychczas dokonane odpisy umorzeniowe podlegają aktualizacji wyceny zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach, a wyniki aktualizacji są odnoszone na fundusz.

§ 17

1. Za wartość godziwą określonych aktywów lub zobowiązań przyjmuje się w szczególności w przypadku:
  - 1) należności - wartość bieżącą (zdyskontowaną) kwot wymagających zapłaty, wyznaczoną przy odpowiednich bieżących stopach procentowych, pomniejszoną o odpisy na

należności zagrożone i nieściągalne oraz ewentualne koszty windykacji. Wyznaczanie wartości bieżących (zdyskontowanych) w odniesieniu do należności krótkoterminowych nie jest konieczne, jeżeli różnica pomiędzy wartością należności według kwot wymagających zapłaty a według ich wartością zdyskontowaną nie jest istotna,

- 2) zapasów produktów gotowych i towarów - cenę sprzedaży netto pomniejszoną o opust marży zysku wynikający z kosztów doprowadzenia przez spółkę przejmującą do sprzedaży zapasu lub znalezienia nabywcy,
- 3) zapasów materiałów - aktualną cenę nabycia,
- 4) środków trwałych - wartość rynkową lub ich wartość według niezależnej wyceny. W przypadku gdy nie jest możliwe uzyskanie niezależnej wyceny środków trwałych - aktualną cenę nabycia albo koszt wytworzenia, z uwzględnieniem aktualnego stopnia ich zużycia,
- 5) wartości niematerialnych i prawnych - wartość oszacowaną, wyznaczoną w oparciu o ceny rynkowe takich samych lub podobnych wartości niematerialnych i prawnych,
- 6) zobowiązań - wartość bieżącą (zdyskontowaną) kwot wymagających zapłaty, wyznaczoną przy odpowiednich bieżących stopach procentowych. Wyznaczanie wartości bieżących (zdyskontowanych) w odniesieniu do zobowiązań krótkoterminowych nie jest konieczne, jeżeli różnica pomiędzy wartością zobowiązań według kwot wymagających zapłaty a według ich wartością zdyskontowaną nie jest istotna,

Zasady wyceny należności (odpisy aktualizujące należności)

Zgodnie z przepisami art.35bust.1 ustawy o rachunkowości wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty przez dokonanie odpisu aktualizującego. Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych- zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizacji i są ewidencjonowane:

- Wn 751 „koszty finansowe” (operacje finansowe) lub 761- „Pozostałe koszty operacyjne”
- Ma 290 „Odpisy aktualizujące należności”.

Odpisy aktualizujące wartość należności dotyczących rozchodów budżetu zalicza się do wyników na pozostałych operacjach nierasowych;

- Wn 962 „Wynik na pozostałych operacjach niekasowych”
- Ma 290 „Odpisy aktualizujące należności”

Odpisy aktualizujące wartość należności dotyczących funduszy tworzonych na podstawie ustaw obciążają fundusze;

- Wn 851 „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych”
- Ma 290 „Odpisy aktualizujące należności”

Należności umorzone , przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące oraz , jeśli od tych należności nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartość lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, to należności te zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych, bądź odpowiednio do operacji nierasowych , funduszy, zobowiązań wobec innych jednostek. W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu aktualizującego wartość aktywów , równowartość całości lub odpowiedniej części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa wartość danego składnika aktywów i podlega zaliczeniu odpowiednio do pozostałych przychodów operacyjnych lub przychodów finansowych, bądź odpowiednio do operacji nierasowych , funduszy, zobowiązań wobec innych jednostek. Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego:

1) indywidualnego w odniesieniu do:

- *należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości* – do wysokości należności nieobjętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności, zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym.
- *należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeśli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego* – w pełnej wysokości należności.
- *należności kwestionowanych przez dłużników , oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna* – do wysokości nie pokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności.
- *należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności , w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego* – w wysokości tych kwot , do czasu ich otrzymania lub odpisania.
- *należności przeterminowanych lub nieprzeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności , w przypadkach uzasadnionych rodzajem prowadzonej działalności lub strukturą odbiorców* – w wysokości wiarygodnie oszacowanej kwoty odpisu, w tym także ogólnego, na nieściągalne należności.

2) zbiorczego według struktury wiekowej zaległości:

- od 1 roku do 3 lat - odpis aktualizacyjny wynosi 50%
- od 3-5 lat - odpis aktualizacyjny wynosi 80%
- powyżej 5 lat odpis aktualizacyjny wynosi 100%

Ustalenie wyniku finansowego

§ 18

1. W szczególności należy w wyniku finansowym, bez względu na jego wysokość, uwzględnić:
  - a) zmniejszenia wartości użytkowej lub handlowej składników aktywów, w tym również dokonywane w postaci odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych,
  - b) wyłącznie niewątpliwe pozostałe przychody operacyjne i zyski nadzwyczajne,
  - c) wszystkie poniesione pozostałe koszty operacyjne i straty nadzwyczajne,
2. Zdarzenia, o których mowa w ust. 1, należy uwzględnić także wtedy, gdy zostaną one ujawnione między dniem bilansowym a dniem, w którym rzeczywiście następuje zamknięcie ksiąg rachunkowych.

§ 19

1. Ustalenie wyniku finansowego odbywa się za pośrednictwem konta 860 „Wynik finansowy”
2. Wynik finansowy ustala się na dzień 31 grudnia.

§ 20

Dla ustalenia wyniku finansowego pod datą 31 grudnia księguje się:

1. Na stronie – Wn:
  - a) sumy poniesionych w roku obrotowym kosztów ujętych na koncie 400 ,401,402,403,404,405,407,408,409
  - b) zmniejszenie stanu produktów oraz rozliczeń międzyokresowych na końcu roku w stosunku do stanu na początku roku – Ma konta 490
  - c) wartość sprzedanych materiałów – Ma konto 760
  - d) pozostałe koszty operacyjne – Ma konto 761
  - e) koszty operacji finansowych – Ma konto 751
  - f) podatek dochodowy i inne obowiązkowe zmniejszenie wyniku finansowego – Ma konto 870
2. Na stronie – Ma:
  - a) Przychody z tytułu dochodów budżetowych - Wn konto 720
  - b) przychody finansowe – Wn konto 750
  - c) pozostałe przychody operacyjne – Wn konto 760
  - d) zwiększenia stanu produktów oraz rozliczeń międzyokresowych na koniec roku w stosunku do stanu na początku roku – Wn konto 490

WÓJT

mgr Marzena Urban-Żelazowska

SYSTEM OCHRONY DANYCH

Warunkiem zapewnienia bezpieczeństwa danych i programów komputerowych jest stosowanie zasad ochrony określonych w niniejszym dokumencie.

Celem wprowadzonych zasad ochrony danych i ich zbiorów jest:

- zabezpieczenie się przed utratą danych lub ich uszkodzeniem uniemożliwiającym dalszą pracę, które może nastąpić w wyniku awarii sprzętu lub wprowadzenia wirusów,
- uniemożliwienie dostępu do danych i oprogramowania osobom nieuprawnionym, które może doprowadzić do kradzieży, uszkodzenia lub utraty informacji,
- zabezpieczenie się przed kradzieżą sprzętu, a tym samym przed utratą danych,
- ustalenie procedur związanych z awarią sieci czy zasilania.

Ze względu na prowadzenie w Urzędzie Gminy Sadowie ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera ochrona danych ujętych w księgach prowadzonych komputerowo polega na:

- dane są archiwizowane na serwerach , które znajdują się w oddzielnym pomieszczeniu (serwerowni) ; codziennie jest wykonywana kopia , a automatyczna całościowa (pełna) kopia bezpieczeństwa wykonywana jest raz w miesiącu.
- stosowane są odpowiednie urządzenia podtrzymujące napięcie w razie awarii sieci energetycznej (UPS);
- pomieszczenia serwerowni są zabezpieczone drzwiami i zamkami z odpowiednimi atestami;
- dostęp do serwerowni mają tylko upoważnione osoby;
- w pomieszczeniu serwerowni temperatura jest stabilizowana urządzeniami klimatyzacyjnymi.

Zapewniona jest ochrona programów komputerowych i danych systemu informatycznego rachunkowości przed dostępem nieupoważnionych osób lub zniszczeniem przez poniższe działania:

- każdy użytkownik systemu komputerowego ma własne hasło dostępu do danych zawartych w systemie informatycznym;
- nie ma dostępu do danych wykorzystywanych przez innych użytkowników systemu;
- stosuje się zróżnicowany dostęp do bazy danych i dokumentów, w zależności od zakresu obowiązków pracownika;
- komputery są wyposażone w oprogramowanie spełniające funkcje ochronne, tzw. Firewall, zwiększające dodatkowo zabezpieczenie przed atakiem z zewnątrz;

Stosowane są programy antywirusowe

Bez zgody kierownika jednostki nie wolno przysyłać danych księgowych poza jednostkę. Jeżeli dokonuje się przesyłu danych, to wówczas muszą być one zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych.

Sprzęt komputerowy obsługiwany jest przez osoby przeszkolone i zgodnie z obowiązującymi zasadami określonymi w instrukcji ich użytkowania. Nie wolno instalować oprogramowania niebędącego własnością jednostki, na które jednostka nie posiada licencji. Nie wolno bez zgody producenta wprowadzać zmian w oprogramowaniu.

WÓJT

mgr Marzena Urban-Żelazowska

Wykaz wersji oprogramowania i data rozpoczęcia eksploatacji

Wykaz programów	Wersja oprogramowania	Data rozpoczęcia eksploatacji
PUMA	Moduł Finanse i księgowość Wersja 04.070 build : 03.560	01.01.2015r.
PUMA	Moduł Budżet Wersja 02.401 build 03.560	01.01.2015r.
PUMA	Moduł Płace Wersja 02.180 build 03.560	01.01.2016r.
PUMA	Moduł Finanse i księgowość – Organ Wersja 04.070 build 03.560	01.01.2016r.
T-Soft s.c. Kraków	Środki trwałe Wstev.2013 4a Wstv2013.4c	01.01.2013r.

WÓJT

 mgr Marzena Urban-Żelazowska